

Οκτώβρης - Νιόβρης 1985 Τεύχος 5ο

ΕΝΤΟΣ

ΤΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

εκδοτικό σημείωμα:

δωδεκα παρα πεντε

Η πρώτη φάση της ανέγερσης του νέου προσφυγικού συνοικισμού στο Ταχτακαλά έχει ήδη αρχίσει. Το έργο είναι οπωσδήποτε καθοριστικό για το χαρακτήρα της περιοχής αυτής της παλιάς Λευκωσίας κι' ολοκλήρης της παλιάς πόλης. Όπως προσπαθήσαμε ν' αποδείξουμε στο προηγούμενο τεύχος μας το έργο είναι καθοριστικό, ΑΡΝΗΤΙΚΑ, Προς τη κατεύθυνση δηλαδή της καταστροφής του χαρακτήρα της παλιάς πόλης. Η έκταση της επέμβασης αυτής εκμηδενίζει όσες προσπάθειες έχουν γίνει για τη συντήρηση της πόλης. Επιπλέον το «λάθος» θα είναι μόνιμο και τελεσίδικο και θα επικαθορίζει τις μελλοντικές ενέργειες για τη συντήρηση της περιοχής.

Γι' αυτούς τους λόγους πιστεύουμε ότι έστω και τώρα:

- πρέπει να σταματήσει αμέσως κάθε εργασία ανέγερσης.
- Τα κονδύλια που έχουν εγκριθεί να διατεθούν για τη συντήρηση σπιτιών της παλιάς πόλης για να στεγαστούν οι οικογένειες που θα στεγάζονταν στο συνοικισμό.
- Η ανέγερση νέων χτισμάτων να γίνει στο μέλλον με βάση την υπόλοιπη συντηρημένη περιοχή.
- Οι κενοί χώροι, αυτοί που υπήρχαν κι' αυτοί που προέκυψαν από τις κατεδαφίσεις, να χρησιμοποιηθούν πρόχειρα σαν χώροι πρασίνου κλπ. μέχρι να κριθεί ορθότερα η τύχη τους.

Εργαστήρι Χαλκογραφίας και
Προυντζογραφίας

Τρικούπη - 33 τελέφωνο 461348.

Οι για να χουμιστούμε μπορεί τζιαι νάχουμε τη μεγαλύτερη συλλογή χαλκογραφημάτων τζιαι προυντζογραφημάτων του παζαρκού. Τζιαι σχεδόν ούλλα

κάνουμεν τα εμείς. Μπόρετε θέμα να μας δήτε να δουλεύουμε. Άμαν έσιετε ώρα ελάτε να πιούμε καφέ τζιαι να κουβεντιάσουμε.

Οχτώβρης - Νιόβρης 1985

Τεύχος 5ο

Το μηνιαίο, όταν τα καταφέρνουμε, περιοδικό της παλιάς Λευκωσίας.

Διεύθυνση: Μίνωος 6B, Τηλ. 431278
Υπεύθυνος για το νόμο: Κωστής Αχινιώτης

Το τεύχος αυτό συντάχθηκε από τους:
Κωστή Αχινιώτη και Ζήνωνα Σιερεπεκλή

Τιμή τεύχους £1.00
Συνδρομή 12 τεύχων: £10.00

Για τα υπογραμμένα κείμενα ευθύνονται οι συγγραφείς τους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Στο πόδι	2-4
Τα οικονομικά του δήμου Γ. Θεοδούλου	5
Τοπική διοίκηση-Τοπική αυτοδιοίκηση Κωστή Αχινιώτη	6-7
Μια συνέντευξη με τη τοπική βουλευτίνα του Δ. Βερολίνου Έλγκε Ντάγκελεϊτ	8
Λαϊκή γειτονιά: Συνέχεια της έρευνας του Γιώργου Θεοδούλου	10.
«Λειτουργία στο χρόνο» από την ομάδα σύγχρονου χορού	16
«Φουρτουνάτος» από το θέατρο Ευαγγελάτου	18
Φεστιβαλικό πανόραμα	20-21
Εικονογράφημα: Φρόσω	22
Μια εκδήλωση που δεν έγινε Φ. Οικονομίδη	23
Η έκθεση για τη ζωή στη φραγκοκρατία Άννα Μαραγκού	24
Βάκχες του Ευριπίδη	25
οικολογία της πολεοδομίας και ψυχοδομής Στέλιος Μίτσιγκας	26
Ιατρική στη Λευκωσία: απόσπασμα από το βιβλίο της Αγνής Μιχαηλίδου «Χώρα η παλιά Λευκωσία»	27
Για τη προστασία του Ακάμα Κ. Αχινιώτη	30
Ένα ποίημα της Τζένης Μαυρομουστάκη	34
Περίπου: Φρόσω	35
Ανακουφιστικά έργα: Θεόδωρου Κατάλιακου	36
Νιόμβρης στη Πύλη Αμμοχώστου	37
Νιόμβρης στη Κινηματογραφική Λέσχη	38
Νιόμβρης στη Κινηματογραφική κίνηση	39

ΑΝ ΔΕΝ ΤΟ ΞΕΡΕΤΕ

Τα τείχη της Λευκωσίας έχουν 11 προμαχώνες. Μας τους ονομάζει ο Αρχ. Κυπριανός.

...(α) Τὸ τειχόκαστρον τῆς λευκωσίας συσφίγγεται ἀπὸ ἕνδεκα ἐπιτειχή-
σματα, ἢ Μπαλουάρδα Ἰταλιστί, ἐξερχόμενος ἀπὸ τὴν Πόρταν τῆς
Ἀμμοχούστου, ἀριστερᾷ ἔχει τὸ Μπαλουάρδον τοῦ Καράφα. Δεξιᾷ τὸ
τοῦ ποδοκατάρου. Τρίτον ἔπεται αὐτῶ τὸ τοῦ Κωνστανζου. Τέταρτον τὸ
τοῦ Δάβιλα. Πέμπτον τῆς Τρίπολης. Ἑκτον τὸ Ροκάζιον. Ἑβδομον τὸ
τοῦ Μοῦλα. Ὀγδοον τὸ τοῦ Κουρινίου. Ἐνατον τὸ Βάρβαρον. Δέκατον
τὸ τοῦ Λορεδάν. Ἐνδέκατον τὸ Ἄδρυν. Ἐκ τῶν ἐξοδευσάντων κατ'
αὐτὰ (ὡς οἶμαι) λαβόντα τὸ ὄνομα...

μαθηματα αγιογραφιας και ψηφιδωτο

Νέα χρήση βρήκε η πρώην γκαλεριό του ε.κα.τε και πρώην πολλά αλλά πράγματα. Αυτή τη φορά όμως φαίνεται ότι θα τη διατηρήσει για αρκετό χρόνο. Οι Άλκης και Γιώργος Κέπολας επεχτείουν έτσι τις δραστηριότητες του εργαστηρίου Βυζαντινής Αγιογραφίας και ψηφιδωτού, και στο τομέα της διδασκαλίας των γνώσεων τους σε άλλους. Αρχίζουν μαθήματα για το σκοπό αυτό στη λαϊκή γειτονιά στη αίθουσα που αναφέραμε πιο πάνω, δυο φορές τη βδομάδα. Έναρξη τη πρώτη του Οχτώβρη. Θα διδάσκονται τα εξής: Θεωρία της Αγιογραφίας, Ιστορία της Βυζαντινής τέχνης, Βυζαντινό σχέδιο και η τεχνική της Αγιογραφίας και του ψηφιδωτού. Όσοι ενδιαφέρονται μπορείτε να πληροφορηθείτε περισσότερα στα τηλέφωνα 459142 και 454189. Το σίγουρο είναι ότι τα παιδιά αυτά δε φοβούνται μήπως και τους πάρουν τη δουλειά.

ε.κα.τε... ποιος μίλησε για γκαλερι;

Μόλις πριν δυο μήνες το ε.κα.τε, ήτοι επιμελητήριο καλών τεχνών, νοίκιασε ένα σπίτι στη λαϊκή γειτονιά (που προηγουμένα είχε ήδη λειτουργήσει για ένα διάστημα σαν γκαλεριό) και εγκατάστησε εκεί το οίκημα του μαζί με μια έκθεση των μελών του και πολλές ελπίδες και σχέδια για το μέλλον. Δυστυχώς για ακόμα μια φορά το όλο σχέδιο ναυάγησε για λόγους που έχουν κοινό συντελεστή τα οικονομικά του επιμελητηρίου, και φυσικά το ε.κα.τε έμεινε και πάλι άστεγο. Ο μύθος δηλεί, που λέει κι' ο Χαραλαμπίδης, πως μαζί με τον ενθουσιασμό χρειάζεται και κρατική μέριμνα.

λαχεία...

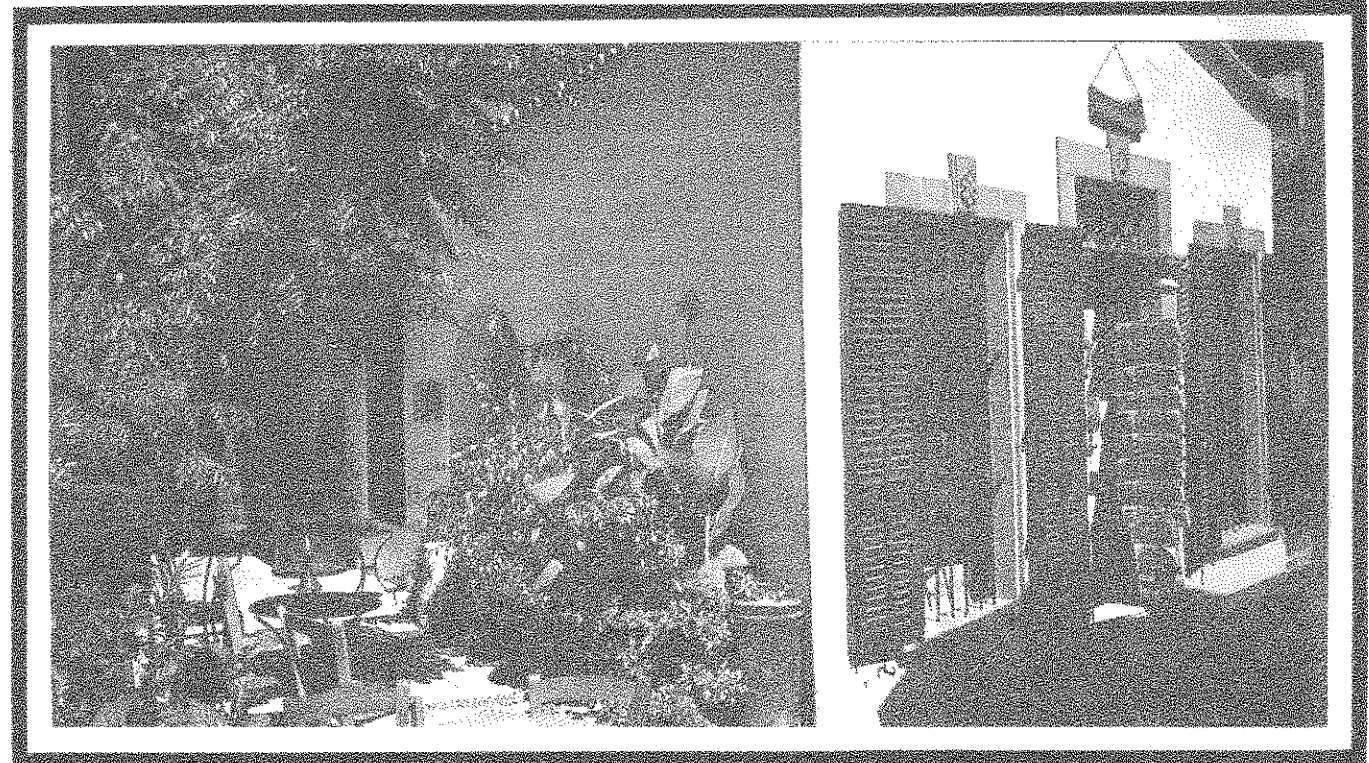
Ο γέρο-Νικόλας, ογδοντάρης πια, ζει πουλόντας λαχεία. Κι' επειδή δυσκολεύεται να διαλαλεί τηπραμάτεια του φωνάζοντας παίζει πιδικιάβλι. Εδώ τον βλέπουμε στη πιάτσα της λαϊκής: τα λαχεία πουλιούνται μόνα τους.

κυπροκουβανική φιλία...

... η ταβέρνα της Αξιοθέας είναι στις χαρές της. Μέχρι τη Κεντρική Αμερική έφτασε η φήμη της. Πάνε λέει οι Κύπριοι και των σουβλάκια δίπλα από κάτι πράσινα γεράνια και κάτι πράσινες γραμμές και κάθονται και σπάζουν το κεφάλι τους για νάβρουν τρόπο να τις τινάξουν στον αέρα (κι' όχι πράσινα άλογα). Άκουσε τη φήμη κι ο υπουργός εξωτερικών της Κούβας και δεν άντεξε του

πειρασμό. Ήρθε στη Κύπρο, πήρε τον ομόλογο του τον Ιακώβου και μαζί κατέβηκαν στον Άη Κασσιανό. Νάτους μανικωμένους με τα μαχαιροπήρουνα να απολαμβάνουν το γνωστό χοιρινό έδεσμα. Στο πρόσωπο του κουβανέζου υπουργού λάμπουν ζωντανές οι θύμησες από τον «κόλπο των χοίρων». Από δίπλα ο Λέλλος συμπαραστέκεται και συμπαρατάσσεται.

βιβλιοπωλείο λαϊκής γειτονίας

Το μικρό φαινομενικά βιβλιοπωλείο της λαϊκής γειτονιάς είναι μοναδικό στο είδος του και συμπληρώνει ένα κενό απαράδεχτο για όσους ενδιαφέρονται για το τόπο μας. Το βιβλιοπωλείο αυτό είναι ουσιαστικά μια αξιοπρεπής συλλογή βιβλίων που γράφτηκαν ή αναφέρονται στη Κύπρο.

Οι ιδιοκτήτες υπήρξαν για αρκετά χρόνια συλλέκτες των κυπριακών ή κυπριολογικών εκδόσεων. Μέσα από τη δραστηριότητα του αυτή υποχρεώθηκαν να προμηθεύονται από το... εξωτερικό της περισσότερες από τις κυπριολογικές εκδόσεις. Σε κάποιο στάδιο έφεραν περισσότερα αντίτυπα από τη κάθε μια και τα διάθεταν μέσα από διάφορα βιβλιοπωλεία, εκδίδοντας για το σκοπό αυτό και ενημερωτικά έντυπα.

Πολύ φυσιολογικά χρειάστηκαν κάποτε ένα δικό τους βιβλιοπωλείο και η κατάλληλη ευκαιρία παρουσιάστηκε με τη δημιουργία της λαϊκής γειτονιάς.

Είς το βιβλιοπωλείο της λαϊκής γειτονιάς μπορείτε λοιπόν να βρείτε (αντιγράφουμε από ενημερωτικό κείμενο των ιδιοκτητών):

α) Όλες τις εν κυκλοφορία Κυπριακές & Κυπριολογικές εκδόσεις (συμπεριλαμβανομένων Περιοδικών, Εφημερίδων, Χαρτών, κλπ). Διαθέτουμε επίσης αρκετές εξηνητημένες εκδόσεις. Για εξηνητημένες εκδόσεις που δεν διαθέτουμε αντίτυπα, αναλαμβάνουμε να προμηθεύουμε τους ενδιαφερομένους με

φωτοαντίγραφα.

β) Όλα τα εν κυκλοφορία Καρτοποστάλες της Κύπρου, ως επίσης και εξηνητημένα.

γ) Όλα τα εν κυκλοφορία ολάιτς Κύπρου, ως επίσης και εξηνητημένα.

δ) Αντίγραφα πινάκων Κυπρίων καλλιτεχνών και παλαιών χαρτών της Κύπρου.

ε) Όλα τα εν κυκλοφορία πόστερς της Κύπρου, ως επίσης και εξηνητημένα.

ς) Όλους τους εν κυκλοφορία δίσκους & κασέττες με Κυπριακή Λαϊκή Μουσική κλπ. ως επίσης και εξηνητημένους.

Πρόσφατα οι ίδιοι άνθρωποι νοίκιασαν το κτίριο όπου προηγουμένα στεγαζόταν η βιβλιοθήκη της Φανερωμένης, με περισσότερες πια φιλοδοξίες. Όπως μας πληροφορεί δικό τους κείμενο θα προσφέρονται εκεί τα ακόλουθα.

α) Οποιοσδήποτε επισκέπτης θα δύναται να πάρη οποιοδήποτε βιβλίο από τα ράφια του βιβλιοπωλείου, να το μελετήσει, να πάρη σημειώσεις και να το επιστρέψη στην θέση του, χωρίς καμιά επιβάρυνση. Διά τον σκοπό αυτό θα έχουμε ειδικό τραπέζι επί του οποίου θα υπάρχουν αι μέχρι σήμερα εκδοθείσες Κυπριακές και Κυπριολογικές βιβλιογραφίες ως και ευρετήρια Κυπριακών περιοδικών. Θα διαθέτουμε επίσης φωτοτυπική μηχανή για να τροφοδοτούμε τους ενδιαφερομένους με φωτοτυπίες, έναντι σχετικής αμοιβής.

β) Θα διαθέτουμε είδη Κυπριακού φιλο-

τελισμού (γραμματόσημα, νομίσματα, κλπ).

γ) Έργα Κυπρίων Καλλιτεχνών (πίνακες, γλυπτά, κλπ) ως και ξένων Καλλιτεχνών με Κυπριακά Θέματα.

δ) Είδη Κυπριακής Λαϊκής Τέχνης.

Εκτός των πιο πάνω θα διοργανώνουμε εντός του οικήματος τα πιο κάτω:

α) Ομιλίες και Διαλέξεις,

β) Παρουσιάσεις Συγγραφέων, Εκδόσεων, κλπ.

γ) Σεμινάρια & Συνέδρια

δ) Μουσικές & Καλλιτεχνικές Παραστάσεις.

ε) Θεατρικές & Κινηματογραφικές Παραστάσεις.

ς) Παραστάσεις Καραγκιόζη.

ζ) Παραστάσεις Κυπριακών Λαϊκών Χορών, Τραγουδιών και Μουσικής.

Επίσης θα φιλοξενούντια τα Πνευματικά, καλλιτεχνικά, κλπ Σωματεία και Οργανώσεις της Κύπρου δια τις συνεδρίες, συγκεντρώσεις, Γενικές Συνελεύσεις κλπ. Θα τους προσφέρονται διάφορες υπηρεσίες (δακτυλογραφίες κλπ) ως επίσης βιβλιοθήκες δια την φύλαξιν των βιβλίων τους, έναντι προαιρετικής αμοιβής.

Επομένως στόχος των ιδιοκτητών είναι η δημιουργία του πρώτου ακαδημαϊκού βιβλιοπωλείου της Κύπρου. Μαζί τους πιστεύουμε ότι μια γνωριμία του καθενός μας με το βιβλιοπωλείο τους δε μπορεί παρά να είναι εξαιρετικά επωφέλης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ονομα _____

Διευθυνση _____

τηλ: _____

το «περι δήμων» νομοσχέδιο σε φεμινιστική εξαρση!

Πολλή δημοσιότητα δόθηκε τελευταία από τη πλευρά της κυβέρνησης και της βουλής στις προσπάθειες και τα μέτρα

που υιοθετούνται για να επιτευχθεί η ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών. Όμως και τα τόσο διαφημιζόμενα μέτρα παραμένουν ελλειπή και αποσπασματικά. Πνίγονται μέσα σε μια στατική και ακύμαντη νοοτροπία. Λειτουργούν σαν πρόχειρα μπαλώματα πάνω σ' ένα ανδροκρατούμενο στη σύλληψη, την ιστορία και την πράξη του σύστημα ηθικών και γραπτών νόμων. Ας πάρουμε το εξής παράδειγμα μπαίνοντας έτσι στο θέμα μας.

Το νέο περί δήμων νομοσχέδιο ασχολείται στη παράγραφο 9 με τη δημοτικότητα των πολιτών. Σας μεταφέρουμε από την επίσημη εφημερίδα της δημοκρατίας της 22ης του Φλεβάρη του 85, τα σημεία 3, 4 και 5.

(3) Το γνήσιον τέκνον δημότου δήμου είναι δημότης του δήμου του πατρός αυτού, το δε νόθον τέκνον δημότης του δήμου της μητρός αυτού.

(4) Το γνήσιον τέκνον γονέων αγνώστου ιθαγενείας είναι δημότης του δήμου εις την περιοχὴν του οποίου εγεννήθη.

(5) Το νομιμοποιηθέν εξώγαμον τέκνον αποκτά την δημοτικότητα του πατρός αυτού από της ημερομηνίας της νομιμοποίησής αυτού, ο δε υιοθετηθείς ανήλικος αποκτά την δημοτικότητα του υιοθετήσαντος αυτόν από της ημερομηνίας της υιοθεσίας αυτού.

Φυσικά δεν έχει και τόση σημασία αν

κάποιος πολίτης είναι μέλος αυτού ή του άλλου δήμου, εχτός ίσως σε ζητήματα φορολογίας. Γι' αυτό και καμιά μητέρα δε διαμαρτυρήθηκε για τη δημοτικότητα του παιδιού της. Τι είναι αυτό μπροστά στα τόσα άλλα... Όμως η νοοτροπία αυτών που έφτιαξαν το νομοσχέδιο είναι απροκάλυπτη και οπωσδήποτε στα μέτρα των πιο ξεπερασμένων προλήψεων. Εάν και οι δυο γονείς συμφωνούν για το ποια δημοτικότητα θα δώσουν στο παιδί τους καλώς. Αν όχι ο νόμος θα προσποφασίζει ότι το δικό ανήκει στο πατέρα.

Εξ' άλλου ο χωρισμός των παιδιών σε «νόθα» και «νόμιμα» είναι πια έξω από τα όρια του ανεχτού.

Το σημείο 5 της ίδιας παραγράφου αναφέρεται στη περίπτωση «νομιμοποιηθέντος εξώγαμου τέκνου» που έχει πια τη τιμή να χάσει τη δημοτικότητα της μητέρας του και να κερδίσει αυτή του πατέρα του. Στη ενάντια περίπτωση τα «εξώγαμα νήπια» παραμένουν «παράνομα». Αν η νομοθεσία ήταν συνεπής θα έπρεπε να τα στέλλει σε ίδρυμα αναμόρφωσης (θεωρούμε ότι είναι αδύνατο να τα στείλει να ξαναγεννηθούν νομίμως) ή να τ' αφήσει ελεύθερα να μην υπόκεινται ούτε στους άλλους νόμους. Όμως τότε ποιο παιδί θα δεχόταν τη νομιμότητα του; Κι' αν οι μητέρες θεωρούσαν σημαντικό να αποφασίζουν για τη δημοτικότητα του παιδιού τους, πόσες θα έκαναν «εξώγαμα» παιδιά;

Απ' ότι γνωρίζουμε καμιά γυναικεία οργάνωση δεν αντίδρασε στο νομοσχέδιο αυτό μέχρι τώρα.

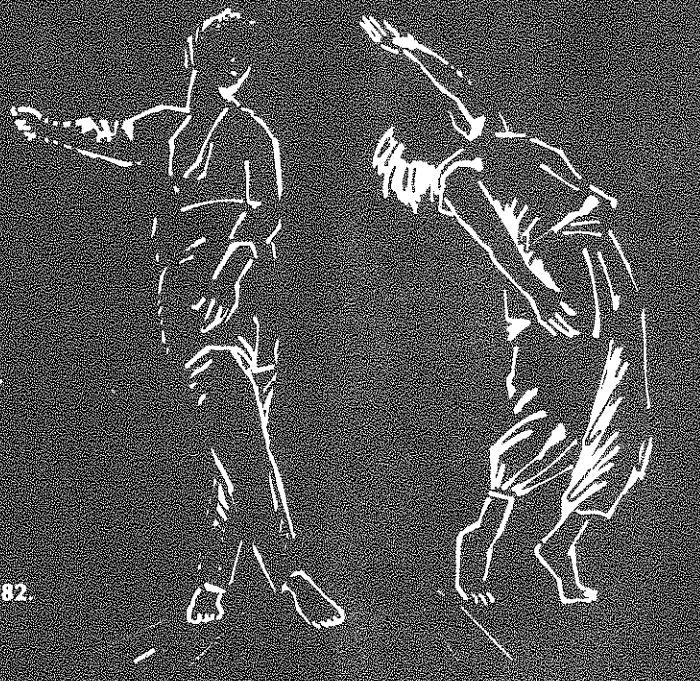
αχολή εργαστήρι «ΧΟΡΟΘΕΑΤΡΟ»

ΑΡΓΙΑΝΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

- Δημιουργική Κίνηση - Χορός
- Κλασσικό Μπαλέτο.
- Συγχρόνα Συστήματα Χορού.
- Ομαδική Εργασία - Αυτοσχεδιασμός.
- Θεατρικό Εργαστήρι.
- Γυμναστική για Ενήλικες.

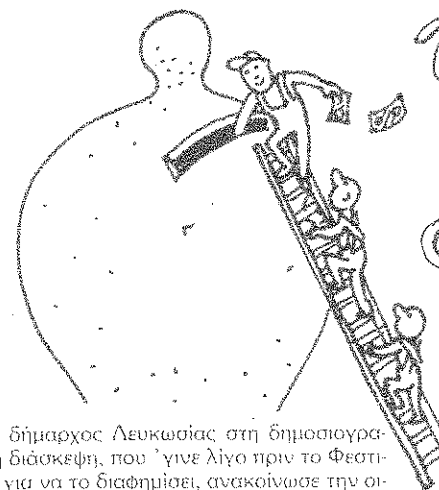
Διδασκουν : Προσόντουχοι Ειδικοί για παιδιά από 4 χρονών μέχρι και ενήλικες

Πληροφορίες: Βασ. Παυλου 67B, Καϊμακλι, Λευκωσία, Τηλ. 428153 & 445882.

Τα Οικονομικά του δήμου

Γιώργου Θεοδούλου

Ο δήμαρχος Λευκωσίας στη δημοσιογραφική διάσκεψη, που 'γινε λίγο πριν το Φεστιβάλ για να το διαφημίσει, ανακοίνωσε την οικονομική κατάσταση του δήμου. Ανακοίνωση που βασικό σκοπό της βέβαια είχε την δικαιολόγηση της φτώχειας του φεστιβάλ.

Πραγματικά, απ' ότι φαίνεται στη συνοπτική οικονομική κατάσταση του, που βλέπετε διπλά, το συνολικό του έλλειμμα είναι τεράστιο. Δεν γνωρίζουμε πως «εγεννήθηκε», αλλά απορούμε με ποιους τρόπους θα αποσβέσει. Τρόπους που είχε καθήκον ο δήμος ν' ανακοίνωνε προς γνώση μας, τουλάχιστον να έβρωμε, αν θα φορτωθούμε οι δημότες το βάρος της «φτώχειας» του, να φάχουμε «γι' άλλη γη, σ' άλλα μέρη» όπου «δήμου χέρι δε θα μας δέρει». 'Η έστω να «περικοψούμε» λίγο τα ποσούδιά μας.

Αυτή η φτώχεια, όπως είπε ο κ. Λέλλος παρ' ολίγο να φέρει προ των πυλών την κατάργηση του Φεστιβάλ. Αλλά για να μη φτάσουμε στην επώδυνη νοσταλγική κατάσταση να λέμε «περασμένα μεγαλεία και διηγώ ντας τα να κλαίμε», αποφασίστηκε να προβάλει το φεστιβάλ την οικονομική κατάσταση του δήμου. Να 'ναι δηλαδή φτωχό!

Τελικά όμως, αποδείχτηκε, πως γίνονται ικανοποιητικά φεστιβάλ και με λίγα λεφτά. Όχι πως δεν βοηθούν τα πολλά, αλλά «πενία τέχνας κατεργάζεται».

Έτσι στήθηκε το πιο γουστόζικο μέρος του φεστιβάλ, κι εννοώ, όπως κατάλαβα... τε το παζάρι στην οδό Αμμοχώστου. Αυτό εχωρίζε τόσο για τα προϊόντα του - μια και το ΕΝΤΟΣ ένα απ' αυτά - όσο και για την αγαπητή, σ' εμάς τους Κυπρίους, πανηγυριστική μορφή του.

Βέβαια η πενία μπορούσε να κατεργαστεί κι άλλες τέχνες. Κι αυτές δεν ήταν αναγκασμένες να τις βρουν μόνοι τους ο κ. Λέλλος και οι σύμβουλοι του. Μπορούσαν να βοηθήσουν κι οι δημότες με γνώμες τους. Μια δημοτική συμμετοχή που θα ενίσχυε τόσο το δήμο, όσο και τους δημότες που θα έκφραζαν γνώμες - προτάσεις για το φεστιβάλ ΤΟΥΣ.

Αυτή η δημοτική-δημοκρατική συμμετοχή μπορεί να βρísκε κι άγνωστα συγκροτήματα λαϊκής ή μοντέρνας (ρόκ, ποπ) μουσικής και να τα ξεθάβε μια και δεν έχουν πολλές ευκαιρίες στην Κύπρο ν' ανοίξουν τα φτερά τους. Κι ήταν σίγουρα κάτι που έλαμψε με την απουσία του απουσία που κράτησε αρκετή από τη νεολαία μακριά από το φεστιβάλ. Γι' αυτό η ροκάδικη, πάνκιχη, υτισκοβία νεολαία δεν φεστιβαλίστηκε.

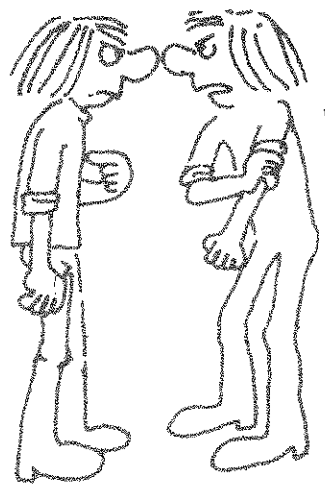
Μια άποψη είναι κι αυτή κοντά σ' άλλες φτηνές ή μούχτη, που μπορούσα να φιλοξενηθώ για να μαγνητίζαν και διασκεδάζαν μαζί με όσους μπήκαν για καλά στα - αντα και τα νιάτα μας. Τα οποία μάλλον σνόμπαραν το παραδοσιομόρφο φεστιβάλ, εμμένοντας στο 1985. Ενώ αν γαρνιριζόταν η παράδοση με το σύγχρονο ίσως βλέπαμε τα παιδιά «δυο-δυο» ή «χέρι-χέρι» να χαίρονται το παλιό σιμά με το καινούργιο.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ 31.12.1984

A. ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ	€
Κτηματικός Φόρος	107,000
Επαγγελματικός Φόρος	722,000
Σκυβάλα	444,000
Δικαιώματα Αγορών και Σφαγείων	624,000
Άδειες Οικοδομών και άλλες άδειες	107,000
Φόρος Θεάματος και Ξενοδοχείων	65,000
Ενοίκια	86,000
Πρόστιμα (εξώδικα κτλ.)	93,000
Χορηγία Κυβερνήσεως	90,000
Χώροι Σταθμεύσεως	80,000
Διάφορα άλλα έσοδα	89,000
Ανάκτηση εσόδων (Σχίσματα, Χώρος Σκυβάλων, Δημ. Θεατρο, Άρθρο 17 κτλ.)	193,000
Σύνολο	2,700,000

B. ΠΛΗΡΩΜΕΣ	€
Μισθτικές Υπηρεσίες και Ωφελήματα	1,795,000
Ηλεκτροφιτισμός Πόλεως	159,000
Τοκοχρεωλίσια (πλην των τοκοχρεωλίων προς την Κυβέρνηση που δεν πληρώνονται)	257,000
Επιδιορθώσεις Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Καύσιμα	87,000
Τραπεζικοί Τόκοι και Δικαιώματα	60,000
Άλλα Έξοδα Διαχειρήσεως (Υδατοπρομήθεια, Φωτισμός Υποστατικών, Τηλεφωνικά, και Ταχυδρομικά Τέλη, Ασφάλεια Δημ. Περιουσίας, Γραφική Ύλη, Εκστρατεία Καθαριότητας, Δικαστικά και Νομικά Έξοδα, Επιπλά και Σκεύη κτλ.)	2,774,000
Σύνολο	74,000
Γ. ΕΛΛΕΙΜΜΑ 1984	74,000
Δ. ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ	361,000
Ε. ΔΑΝΕΙΑ ΑΠΟ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΟΥΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥΣ	2,140,000
ΣΤ. ΔΑΝΕΙΑ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΕΣ κτλ.	909,000

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΤΟΠΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Αρκετός κόσμος αναφέρεται τελευταία στις δημοκρατικές εκλογές με τον όρο εκλογές τοπικής ΑΥΤΟ-διοίκησης. Το λάθος προκύπτει προφανώς από την ευρεία χρήση του όρου στην Ελλάδα με ευκαιρία τη πολυδιαφημισμένη πολιτική της αποκέντρωσης, αλλά και την άσχετη και «απολιτική» χρήση των πολιτικών όρων στη χώρα μας.

Όποιος ρίξει μια ματιά στο «περι δήμων» νομοσχέδιο το οποίο θα εγκριθεί χωρίς σημαντικές αλλαγές απ' ό,τι φαίνεται, θα διαπιστώσει εύκολα διατάξεις όπως αυτές:

«Νοείται επίσης ότι, εκά-

στος κανονισμός εκδοθείς υπό συμβουλίου δυναμει του παρόντος άρθρου υπόκειται εις την έγκρισίν του Υπουργού... κ.λ.π.» (Άρθρο 43).

Η ακόμα στο άρθρο 52 αναφέρεται ότι ο δήμαρχος και τα μέλη του δημοτικού

συμβουλίου «λαμβάνουν τιασύντην αντιμισθίαν», την οποίαν το συμβούλιον ήθελεν «ΨΗΦΙΣΕΙ» «ΤΗ ΕΓΚΡΙΣΕΙ» του Υπουργού.

Στο άρθρο 57 αναφέρεται ότι το συμβούλιον «κέκτηται εξουσία» όπως τη ΕΓΚΡΙΣΕΙ του υπουργού καθορίζει τον αριθμό των θέσεων της δημοτικής υπηρεσίας... κ.λ.π.

Θα μπορούσαμε να σας παραθέσουμε πολλά τέτοια παραδείγματα: αρκεί να σας πούμε ότι θεσμοθετείται η επέμβαση του υπουργού εσωτερικών ή του υπουργικού συμβουλίου σε όλα τα σημαντικά ζητήματα παρόλο

ότι οι αρμοδιότητες του δημαρχείου είναι ήδη πολύ περιορισμένες. Αν θέλετε να δείτε κι' εσείς αυτούσιο το νομοσχέδιο είναι δημοσιευμένο στην επίσημη εφημερίδα της δημοκρατίας με αριθμό 2035 της 22ας Φεβρουαρίου, (το τεύχος έχει εξαντληθεί πριν πολλούς μήνες κι' έτσι πρέπει να το γυρέψετε απ' όπου μπορείτε). Είναι πραγματικά λυπηρό που καμιά εφημερίδα δεν αναδημοσίεψε το νομοσχέδιο έστω και περιληπτικά, και σε μια γλώσσα κατανοητή. Κι' όλη αυτή η αμέλεια παρόλο το θόρυβο που έγινε πριν τις διακοπές της βουλής. Πότε ο κόσμος θα συζητήσει για το ζήτημα; Μετά την έγκρισή του; (Ακούμε φυσικά και τη συνηθισμένη απάντηση... μα «να»!).

Μπορούμε επομένως να συμπεράνουμε περιληπτικά πως οι δημότες θα εκλεγούν δημοτικά συμβούλια τα οποία θα μπορούν να αποφασίζουν (ψηφίζουν) για τα

δημοτικά ζητήματα αν συμφωνά σ' αυτό και η κεντρική εξουσία. Επομένως ένα δημοτικό συμβούλιο θα έχει ως η πολιτική του ευθυγραμμίζεται μ' αυτή της κυβέρνησης. Αν υπάρχει διαφωνία το δημοτικό συμβούλιο «μπλοκάρεται» από τη κεντρική εξουσία. Η απόσταση που υπάρχει μεταξύ του να μην γίνονται δημοτικές εκλογές και του να γίνονται περιορίζεται με βάση αυτό το νομοσχέδιο στο ελάχιστο. Η τοπική εξουσία θα είναι και πάλι προέχταση της κεντρικής.

Μέσα απ' αυτό το πρίσμα το αν ο δήμαρχος θα εκλεγεται κατ' ευθεία από τους δημότες ή από το δημοτικό συμβούλιο έχει μικρή πρακτική σημασία μια και το πεδίο δράσης και των δύο είναι ασφυκτικά μικρό και επικαθορίζεται πλήρως από τη κεντρική εξουσία. Ας ασχοληθούμε όμως και μ' αυτό το ζήτημα.

Μπορούμε να υποθέσουμε ότι υπάρχει η δυνατότητα ο δήμαρχος, το δημοτικό συμβούλιο και η κυβέρνηση να εκφράζουν τρεις διαφορετικές πολιτικές γραμμές (στα δημοτικά ζητήματα νοείται!) Έχουμε δηλαδή τρεις διαφορετικούς πόλους διαφωνίας οι οποίοι δεν μπορούν να αρθούν με τη παύση κανενός σώματος διότι και τα τρία προέρχονται από τρεις αυτόνομες εκλογές. Η πολιτική «μίνι» κρίση μπορεί να διαρκεί όσο και η εκλογική θητεία των σωμάτων αυτών. Δεν θεσμοθετείται κανενός είδους παρέμβαση των πολιτών ενώ η κρίση του υπουργού εσωτερικών παραμένει το δεσμεϊν και λύειν.

Ο κύκλος γίνεται φαύλος όταν αναλογιστούμε ότι πολιτική κρίση ανωτάτου επιπέδου φέτος, μας έχει αποδείξει ότι δεν ξέρουμε ποιες είναι οι ακριβείς αρμοδιότητες της κυβέρνησης και ποιες της βουλής, οι δε συνεχείς μαραθώνιες εργασίες του ανωτάτου δικαστηρίου μας πείθουν ότι παλλά είναι προς ερμηνευση. (Χωρίς να θέλουμε να υποστηρίξουμε την ορθότητα του συντάγματος το οποίο ούτε καν δημιουργημένο δεν είναι μιας δημοκρατικής συντακτικής εθνοσυνέλευσης των Κυπρίων.

αν ο δήμαρχος εκλεγεται από το δημοτικό συμβούλιο

Νοείται ότι σε μια τέτοια περίπτωση θα καθορίζεται και η διαδικασία παύσης του δημάρχου από το δημοτικό συμβούλιο. Σε μια τέτοια περίπτωση φαίνεται ότι απαλείφεται μια από τις πιθανές εστίες αντιθέσεων όπως τις περιγράψαμε πριν. Όμως και πάλιν η εξουσία δε μεταφέρεται στο δημοτικό συμβούλιο (και άρα στο τοπικό συσχετισμό δυνάμεων) αλλά παραμένει στα χέρια της κεντρικής εκτελεστικής εξουσίας με δυο τρόπους:

1) Με την αναγκαία έγκρισή της για κάθε σημαντι-

κή απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Π.χ. αν υπάρχει ζήτημα πρόσληψης περισσοτέρων οδοκαθαριστών, το δημοτικό συμβούλιο μπορεί ν' αποφασίσει για τις πιθανές προσλήψεις αν ο υπουργός εσωτερικών εγκρίνει την ενέργεια αυτή.

2) Με το περιορισμένο πεδίο αρμοδιοτήτων που το νομοσχέδιο καθορίζει για το δημοτικό συμβούλιο. Οι αρμοδιότητες αυτές περιορίζονται ουσιαστικά σε ζητήματα «νοικοκυριού» της πόλης: καθαριότητας, επαγγελματικές άδειες, εγγραφές ακίνητης περιουσίας, εξωραϊσμός κ.λ.π. Για παράδειγμα η οικοδόμηση του νέου συνοικισμού στο Ταχτακαλά είναι ένα έργο που εμπίπτει στις αρμοδιότητες της κεντρικής εξουσίας. Είναι παρ' όλ' αυτά ένα έργο που θα επηρεάσει βαθειά τη παλιά Λευκωσία. Το δημοτικό συμβούλιο δεν έχει αρμοδιότητες (παρά μόνο ίσως συμβουλευτικές) πάνω στο θέμα.

Ο όρος «τοπική» εμπρός από τον όρο «διοίκηση» δε δικαιολογείται πλήρως από το προτεινόμενο νομοσχέδιο. Για να πάμε προς αυτή τη κατεύθυνση χρειάζεται πιστεύω να **αυτονομηθεί** το δημοτικό συμβούλιο από τη κυβέρνηση και να **επεχταθούν** οι αρμοδιότητες του. Θα προχωρούσαμε δηλαδή έτσι προς τη κατεύθυνση της δημιουργίας μιας τοπικής βουλής (από το ρήμα βούλομαι).

Αυτή η «επέχταση» των αρμοδιοτήτων του δημοτικού συμβουλίου είναι πολυσύνθετη ομολογουμένως μεταρρύθμιση διότι σημαίνει επίσης την αποκέντρωση των

κυβερνητικών υπηρεσιών. Για παράδειγμα αν αποκεντρώσουμε το τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών (μαζί με τη συνεπακόλουθη αναδιάρθρωση του μηχανισμού χρηματοδότησης) σημαίνει ότι ο κάθε δήμος θ' αποκτήσει τη δική του αυτόνομη κοινωνική υπηρεσία που θ' ασχολείται αποκλειστικά με τους αντίστοιχους δημότες, η κεντρική δε υπηρεσία κοινωνικής μέριμνας θ' ασχολείται περισσότερο με θέματα συντονισμού.

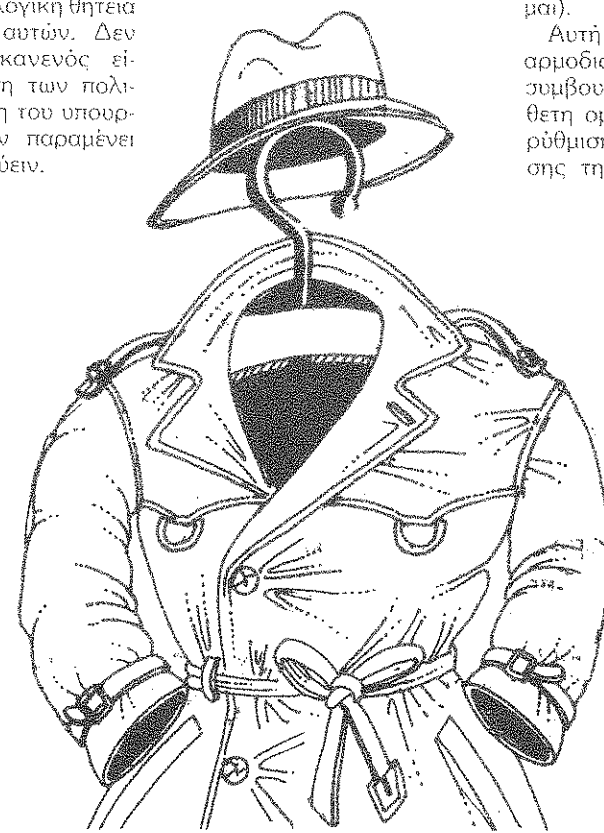
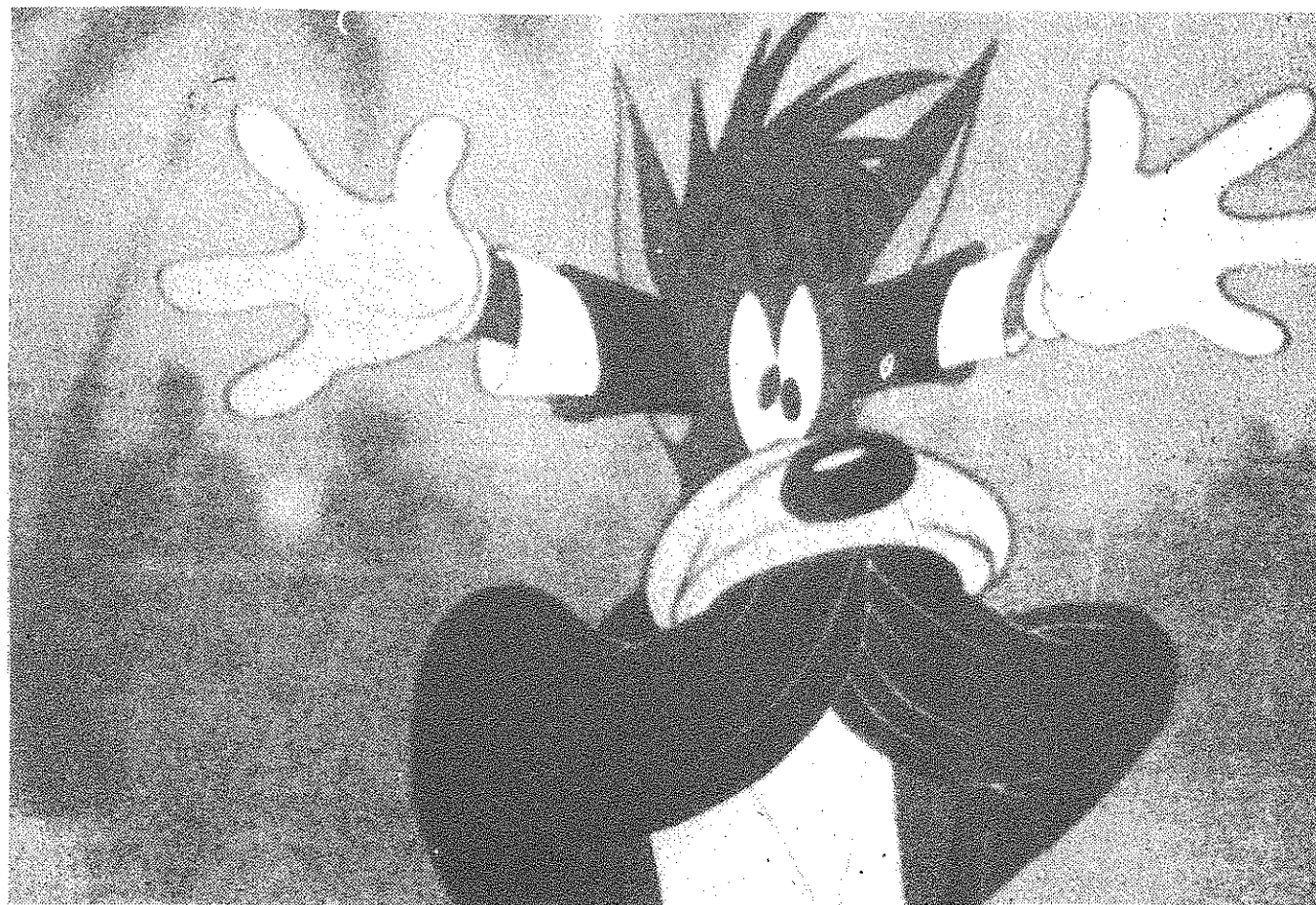
Αυτή η ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ αναδιάρθρωση θα μας επέτρεπε να μιλούμε για ΤΟΠΙΚΗ διοίκηση. Και πάλι όμως δε θα μπορούσαμε να μιλούμε για ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, (τοπική).

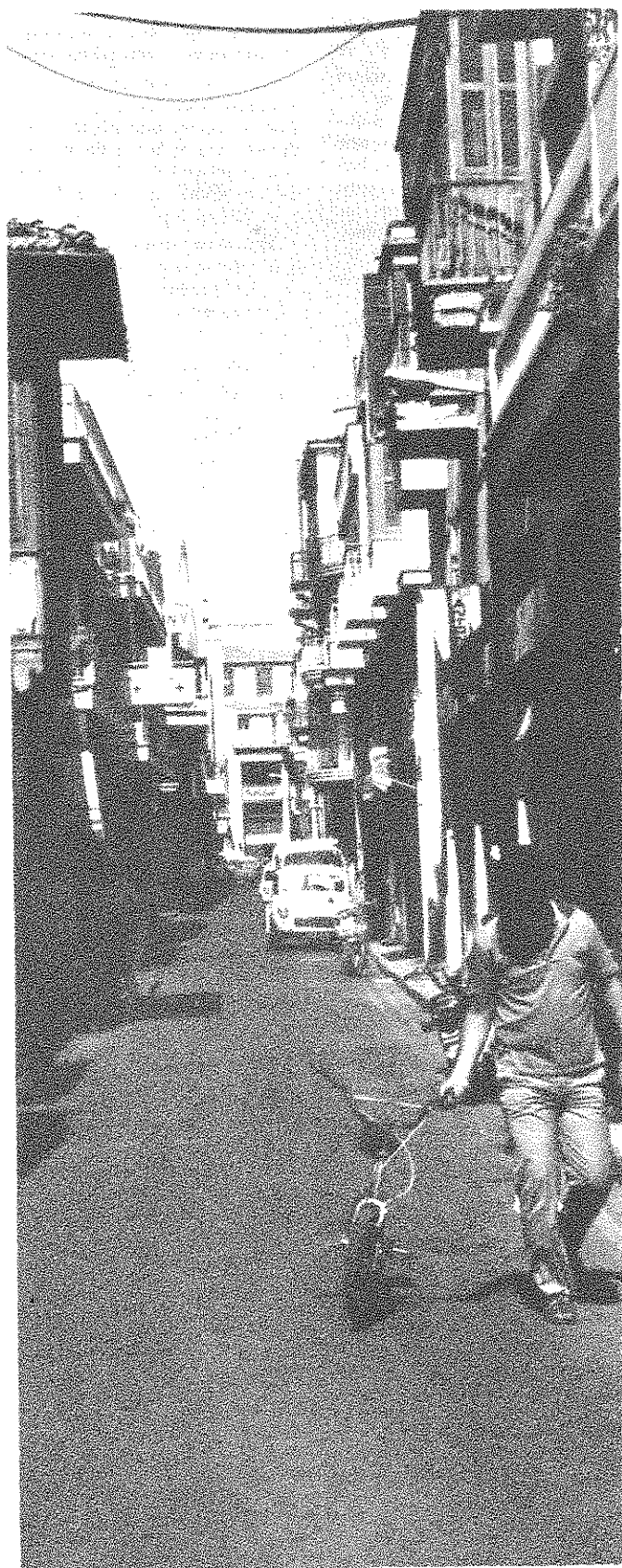
τοπική αυτοδιοίκηση

Ο θεσμός της αυτοδιοίκησης (των δημοτών) εξυπακούει πια άλλους μηχανισμούς ελέγχου και συμμετοχής στη διοίκηση του δήμου, οι οποίοι μηχανισμοί να είναι σε θέση να μεταφέρουν και να κατοχυρώνουν ζήτημα, οποιαδήποτε στιγμή. Απαραίτητο στοιχείο μιας τέτοιας διαδικασίας είναι η συνηθητοποίηση από τους δημότες ότι η ενασχόληση με τα «κοινά» είναι πολύ πιο πλατειά υπόθεση από το να ρίχνεις ένα ψηφοδέλτιο στη κάλπη κάθε τέσσερα χρόνια. Συνεπακολληθεί δραστηριότητα που θα επιλαμβάνονταν των προβλημάτων του χώρου τους. Θα ήταν η ενεργοποίηση επαγγελματικών και πολιτιστικών συνδέσμων, όπως και των τοπικών κλάδων των συντεχνιών προς τη πλευρά της μελέτης και προώθησης συγκεκριμένων εισηγήσεων για τη πόλη και τα συμφέροντά τους. Αντιπρόσωποι όλης αυτής της οργανωμένης δομής των δημοτών, δημοκρατικά εκλεγμένοι θα έπρεπε να είναι μέλη του δημοτικού συμβουλίου.

Είναι μια απλή διαπίστωση ότι η τοπική διοίκηση είναι πιο κοντά στους ανθρώπους και αποτελεί ένα καλό πλαίσιο για τη μάθηση της συμμετοχής στη διοίκηση των «κοινών» και στη συλλογική λειτουργία των δημοτών σαν κατοίκων και σαν εργαζομένων.

Κώστας Αχιωτής

Οι εξαγγελίες του δημάρχου για επέκταση της Λαϊκής, με ιδιωτική πρωτοβουλία, βρήκαν πρόσφορο έδαφος από μερικούς που ήδη στήσαν τα τουριστικά μαγαζιά τους. Βέβαια ο δήμαρχος μίλησε για παζάρι κι όχι τουριστικό χώρο. Εντούτοις όλες οι ιδιωτικές επεκτάσεις σε μαγαζιά της Ιπποκράτους έγιναν προσβλέποντας στους τουρίστες. Γι' αυτό πουλούν κυρίως σουβενίρ.

Η επέκταση έχει βέβαια και τους διαφωνούντες. Θα τους φιλοξενήσουμε στο τέλος.

Εγκαταλείποντας τη Λαϊκή πίσω από τα πήλινα του Κοντού συναντούμε την νεκρή επέκταση. Ρογιατικό, μπιρραρία και τέσσερα μαγαζιά της στοάς που βγάξει στην Ιπποκράτους έκλεισαν πριν καλά-καλά ανοίξουν. Ίσως φταίνε τα ψηλά εννοικία, όπως φημολογείται.

Πάνω απ' αυτή τη νεκρή σειρά καταστημάτων κρέμεται αρκετά ετοιμόροπα κεραμύδια. Ελπίζουμε να μη πέσουν σαν περνά κόσμος. Ή τουλάχιστο να πέσουν σε κεφάλια δικών μας που' ναι ξεροκέφαλοι και δεν θα πάθουν οπουδαία πράγματα κι ούτε θα δυσφημιστεί η Κύπρος.

δερματίνα — σουβενίρ

Τέλος της στοάς λοιπόν, προς την Ιπποκράτους βρίσκουμε τον Κυριάκο, «μεγαλοεπιχειρηματίω», νά' χει αράξει σε σκαμνούι με τα πόδια ψηλά ακουμπισμένα στον απέναντι τείχο. Τα μαγαζιά αριστερά και δεξιά ανήκουν κατά μεγάλο ποσοστό σ' αυτόν. Πάντως απ' ότι μας είπε δεν ξεκουραζόταν απ' τη πολλή δουλειά ούτε άφησε τους υπαλλήλους του να δουλεύουν κι αυτός εμαστούρωνε. Ατ' είναι σπάνιο φαινόμενο κι πελάτες.

«Περιμένουμε την επέκταση τις Λαϊκής. Αυτή θα μας σώσει θα μπορούμε να βγάλουμε τα πράματα έξω στο πεζοδρόμιο που θα γίνει».

Ξέχασα να σας πω ότι το αριστερό μαγαζί του Κυριάκου πουλεί σουβενίρ και το δεξιό δερματίνα.

— Μοναδικό σας πρόβλημα Κυριάκο η επέκταση;

Ναι! Ο δήμος πρέπει να μας ξεκαθαρίσει πότε θα γίνει.

Σας συμφέρει να απαλλοτριώσει τα μαγαζιά ο δήμος για να κάνει δημοτική επέκταση;

Όχι, διότι θα μας ορίζει τι να πουλούμε.

— Πριν αρχίσουν οι εργασίες για πεζοδρομιοποίηση της Ιπποκράτους στήθηκαν τέσσερα σουβενίρκα. Φανταστείτε τι θα γίνει!

ένα σουβλιτσίδικο. Ελπίζει κι αυτό στον τουρισμό της προέκτασης για να επιβιώσει. Αλλιώς θα κλείσει, αν συνεχιστούν αυτές οι «δουλειές».

τεχνοτροπία

Προχωρώντας στην Ιπποκράτους μετά το τέλος της Λαϊκής και τη διασταύρωση με την Αισχύλου άλλο ένα σουβενιράδικο, με αρκετή όμως Λαϊκή Τέχνη.

«Το φτιάξαμε πριν ενάμιση χρόνο. Μόλις ακούσαμε για την επέκταση. Αν και τελικά μάλλον δεν μας πάνει το σχέδιο εμάς.

Η δουλειά πάντως είναι πολύ πεσμένη. Πουλούμε κυρίως υφαντά, πήλινα, παλιές αττίκες, χάλκινα και ραίριδες.

Αφού κόναμε ιδιωτική επέκταση της Λαϊκής και βοηθούμε έτσι το δημαρχείο, έπρεπε να μας βοηθήσει κι αυτό! Ή έστω νά' ρθει μια μέρα ένας άνθρωπος του να μας δει, να ενδιαφερθούν. Τίποτα όμως!

Θ' αντέξουμε και φέτος κι αν συνεχιστεί η ίδια κατάσταση θα κλείσουμε.

Στο ανώη έχουμε γκαλερί για ενοικίαση. Έτσι ίσως βγάλουμε λίγα από τα έξοδα μας».

aquarius

Ένα από τα τέσσερα! Αυτό είναι και ιδιόκτητο και οι μεστόροι του μένουν από πάνω του. Για να διώξουν τον ενοικιοράφη τους του έδωσαν αέρα 1000 λίρες. Τι κάνουν οι εξαγγελίες ενός δημάρχου!

«Πριν τρεις μήνες φτιάξαμε το μαγαζί, όταν ακούσαμε για την επέκταση. Τώρα πολύ λίγα πράματα πουλούμε. Έρχονται οι τουρίστες ως τη γωνιά της Αισχύλου και μόλις δουν ότι τελείωσε ο πεζοδρόμος ξαναμπαινούν στη Λαϊκή».

σουβλακία η θεσσαλονικη

Απέναντι από το Aquarius ξεφύτρωσε πριν πέντε μήνες

σκορπιες γνώμες καταστηματαρχών

Ο Κώστας στα δερματίνα:
«Όλοι αυτοί της Λαϊκής μεσά-νυχτα θα φύγουν. Ήθελαν προώθηση της Λαϊκής Τέχνης. Το JET ποιά Λαϊκή Τέχνη προώθησε; Άς γίνει πρώτα πάρκινγκ για να παρκάρουν αυτοί που θα φωνίζουν».

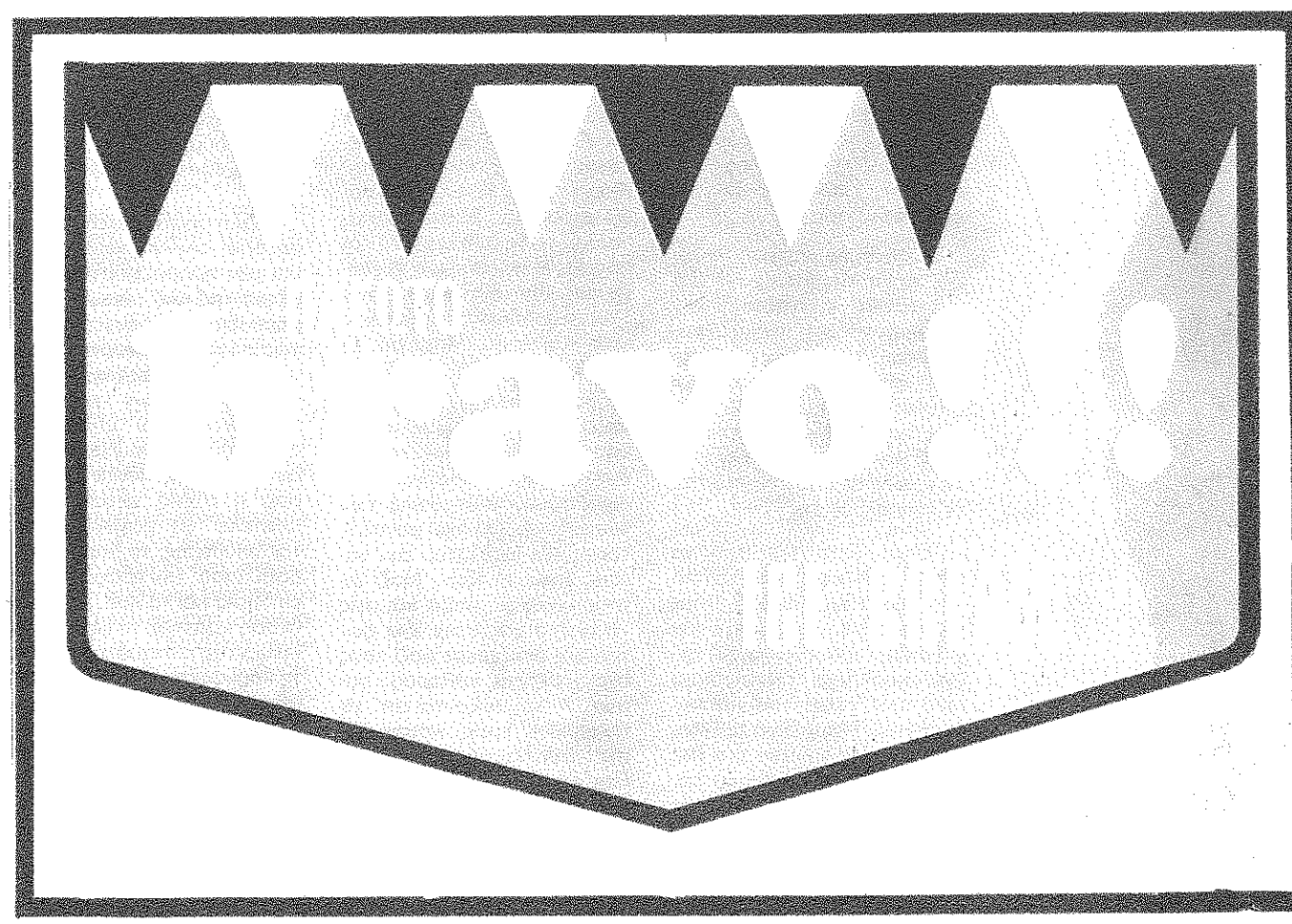
— Κι ένας πελεκάνος που προτιμήσε ανωνυμία:

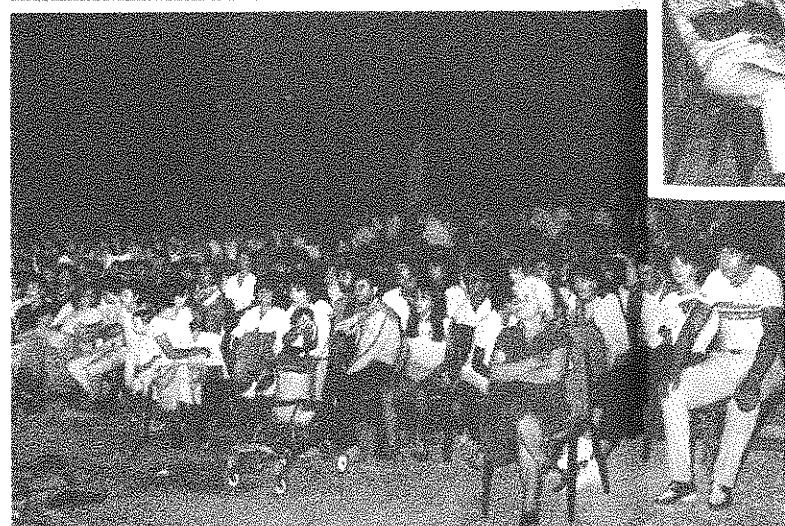
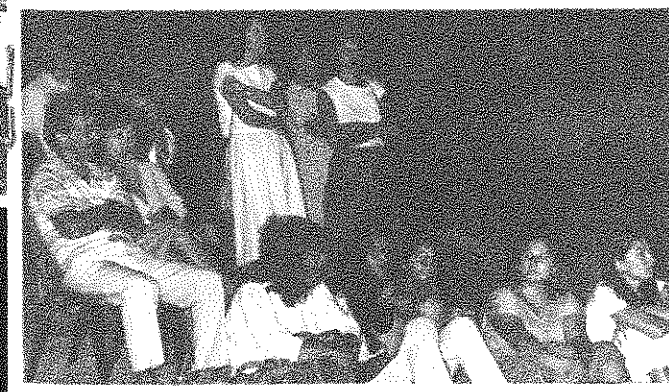
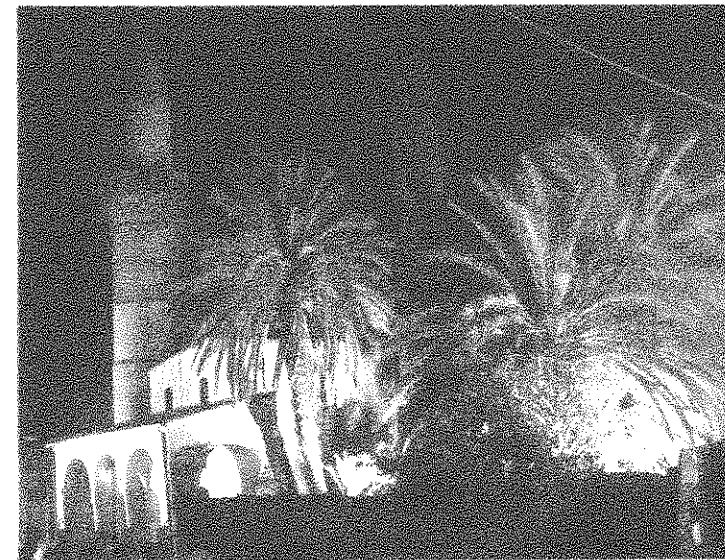
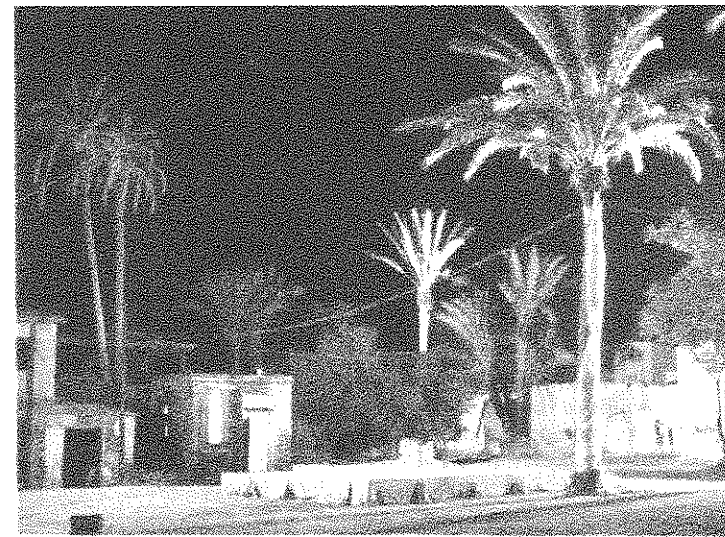
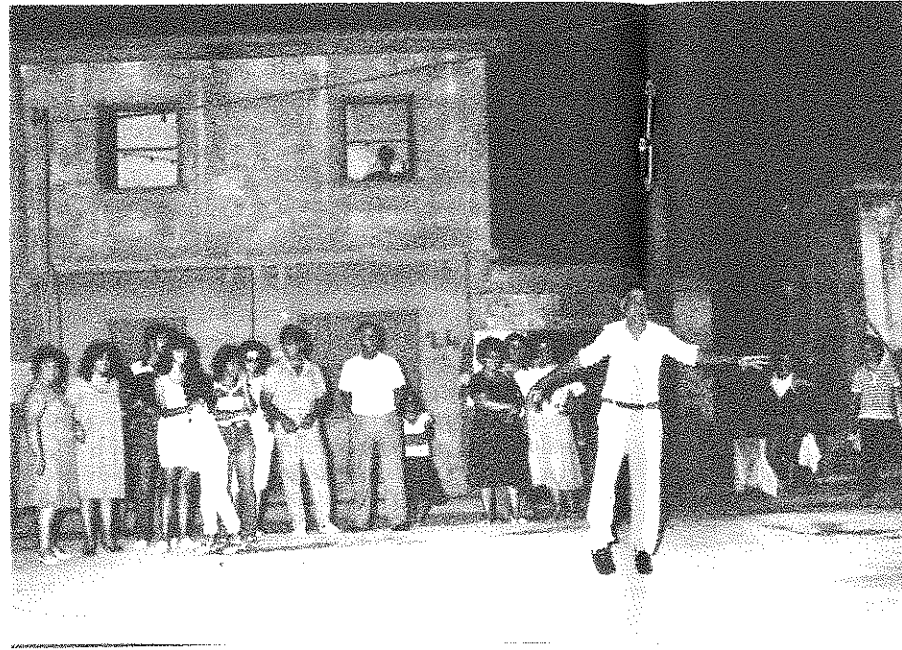
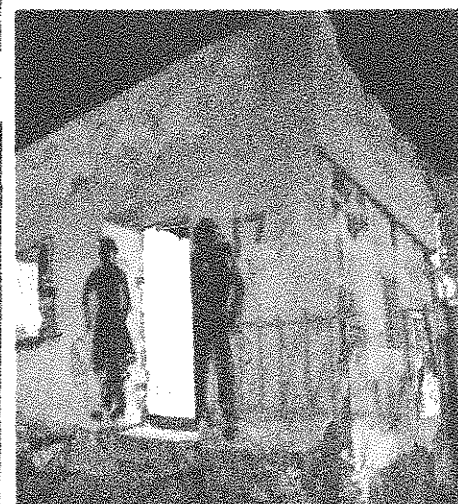
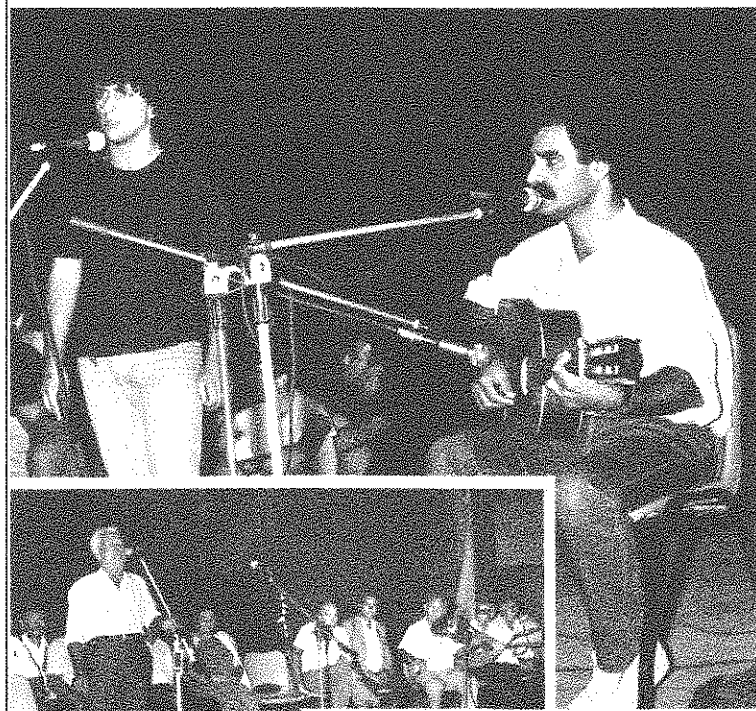
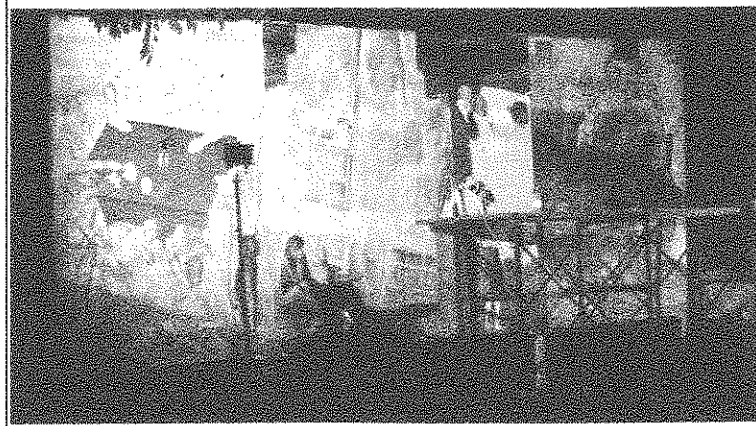
«Εν πελάρες τούτα ούλα. Για να καταλάβεις, ο Δέλλος σκέφεται για υπόγειο καταστήματα κάτω που την πλατεία Ελευθερίας. Εμοιάσαμε τείνον με το βού. «Ρε εγόρασε βου; Ναι! πούντον. Ε το σισιν». Αρωήσεν κανένα, η λασκράζει μόνος του».

— Κι ο έμπορος καομηριών Παχατουριάν:

«Οι πιο πολλοί καταστηματάρχες της Λαϊκής πήγαν πίσω». Το Ρογιατικό με 30.000 έξοδα κλείσει, το παζαράκι κλείσει, το JET το ίδιο. Μόνο αυτοί που πουλούν ποτά και φαγιά έχουν δουλειά. Κι αν έρθεις το χειμώνα σ' αυτά τα μαγαζιά θα πελάνετε που τες τσιγκές».

Φανερά τα εμπόδια που θα συναντήσει η επέκταση της Λαϊκής. Όχι μόνο σε θέματα υποδομής αλλά και «ανωδομής». Μια συγκέντρωση και συζήτηση με όλους τους άμεσα επηρεαζόμενους, ίσως εξομαλύνει λίγο τις δυσκολίες. Ίσως...!

μια εκδήλωση που... δεν έγινε

Ανάμεσα στις εκδηλώσεις του φεστιβάλ λευκωσίας συμπεριλαμβανόταν φέτος και μια παράσταση της «γυναικείας ομάδας» που είχε στόχο να προσθέσει τη φωνή της γυναίκας στην όλη διοργάνωση. Παρ' όλο που τελικά η εκδήλωση αυτή ναυάγησε, παρουσιάζουμε τα σχέδια που την στήριξαν, γιατί νομίζουμε ότι θάταν μια ενδιαφέρουσα καινοτομία για το φεστιβάλ.

Το πρόγραμμα θα συμπεριλάμβανε τραγούδι, μονόλογους, ποιήματα, σκέτσ και τριλογία. Θα παρουσιάζονταν χωρίς πομπώδη φεμινιστικά συνθήματα ούτε πολύπλοκες διακηρύξεις. Θα άρθρωνε τη φωνή της μέσα από εικόνες της ζωής των γυναικών, και θα έδενε τις πιθανές καλλιτεχνικές ατέλειες με την έντονη διάθεση και το παλμό που θα ζωντάνευε μέσα μας το ερώτημα: Σήμερα στη Κύπρο ξέρουμε άραγε τι στ' αλήθεια σημαίνει νάσαι γυναίκα; Τελικά οι καλλιτεχνικές ατέλειες πρότρεψαν την ομάδα ν' αναβάλει αυτή την εκδήλωση.

Αυτά για την εκδήλωση που δεν έγινε και που ελπίζουμε να δούμε σύντομα εντός ή εκτός των τειχών, έστω κι' αν υπάρχουν καλλιτεχνικές ατέλειες. Ας δούμε όμως με την ευκαιρία αυτή ποια είναι αυτή η «γυναικεία ομάδα».

Η ομάδα δημιουργήθηκε πριν μερικούς μήνες μέσα από τις ανάγκες πολλών σκόρπιων φωνών, με κοινές ανησυχίες, δυσκολίες, θυμούς, επιθυμία συζήτησης και ανταλλαγής σκέψεων για τη θέση της γυναίκας στη σημερινή κυπριακή κοινωνία.

Η ομάδα αυτή είναι ανεξάρτητη από πολιτικά κόμματα αλλά και ικανή για δική της πολιτική ανάλυση της καταπίεσης της γυναίκας στις σημερινές κοινωνίες. Έχει σαν αρχικούς στόχους να γίνει φορέας έκφρασης

των μελών της με συζήτηση και ανάλυση γνωστών πραγματικοτήτων που γίνονται σιωπηλά ανεχτές. Οι συναντήσεις μελών κάθε βδομάδα μεταξύ άλλων στα σπίτια μελών στη παλιά Λευκωσία (ωραίος τόπος για ένα ξεκίνημα με αγωνιστικό χαρακτήρα). τα σχόλια, τα γέλια, οι ανησυχίες και ο ενθουσιασμός είναι χαρακτηριστικά κάθε συνάντησης. Κάθε φορά υπάρχει διαφορετικό θέμα για συζήτηση γιατί τα θέματα που απασχολούν την ομάδα είναι αμέτρητα. Μέχρι τώρα συζητήθηκαν και αναλύθηκαν πολλές πτυχές της ζωής της γυναίκας στη Κύπρο με βάση τη προσωπική εμπειρία. Ο διάλογος ξεκινά από απλές παρατηρήσεις και πραγματικότητες στο σπίτι, στη πατριαρχική οικογένεια, στη δουλειά, στο δρόμο, στον έρωτα και καταλήγουν στην έρευνα όλων των διαστάσεων της θέσης της γυναίκας στην ανδροκρατούμενη κοινωνία. Είναι φυσικό να παρουσιάζεται τώρα η αναγκαιότητα της επαφής της γυναικείας ομάδας με το κόσμο προς τον οποίο θέλει να μεταφέρει ερωτηματικά και μηνύματα. Γι' αυτό και προγραμματίζονται μια σειρά εκδηλώσεις στους μήνες που έρχονται με απλό περιεχόμενο σε μορφή συζητήσεων, καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και προβολές ταινιών. Φυσικά πρώτη θέση έχει η «εκδήλωση του φεστιβάλ» που θα γίνει αρχές του Νιόβρη.

Πολύ σύντομα η γυναικεία ομάδα θα διαθέτει και δική της στέγη μέσα στη παλιά Λευκωσία πράγμα που θα διευκολύνει πολύ τη λειτουργία της. Ο ενθουσιασμός που επικρατεί ανάμεσα στα μέλη της ομάδας είναι τέτοιος που εγγυάται μια έντονη δραστηριότητα για ένα ισότιμο μέλλον της γυναίκας μέσα στη κοινωνία.

Φλωρίτα Οικονομίδου

ΤΟ ΧΡΙΣΤΙΝΑΚΙ ... ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ .. ΚΑΝ .. ΓΥΝΑΙΚΑ!

της πολεοδομίας και ψυχοδομής

Η πόλη ζει τη διπλή της ζωή εντός και εκτός των τειχών.

Περπατώντας στους δρόμους της ηλικίας παραδοσιακής πόλης σκέφτηκα τη διπλή ζωή του ανθρώπου, του ασυμβίβαστου πριν και του συμβιβασμένου μετά. Και όμως η παλιά πόλη ζει την απλότητα της.

Εν ονόματι του εκσυγχρονισμού ζήτησαν να ευνοήσουν με σιγουριά υπογαστρία την απλότητα του φυσικού νόμου. Το παραφύσιν πρόβλημα της σκέψης!... Απόρροια ηθικής ανήθικης, θέμα εξουσίας που ζει το καθημερινό της ατομικό 'εγώ. Δεν φταίει η πολεοδομική επανάσταση, φταίνει αυτοί που έκαναν την επανάσταση εμπορεύσιμο καταναλωτικό αγαθό κυριαρχώντας, συσσωρεύοντας και επιτυχαίνοντας σαν επαναληπτική ρυθμιστική μηχανή, το σκοπό της ρύθμισης του τι να σκεφτόμαστε και όχι του πως να σκεφτόμαστε.

Πληθώρα ακαδημαϊσμού, ο επιστήμονας ακαδημαϊκός, ο εκπαιδευτής μας μαιευτήρας επαναληπτικής τεχνικής και γραφειοκρατικής γνώσης, ακαδημαϊκός ο ψυχίατρος και ψυχολόγος, κανένα όμως ψυχή.

Αυτή είναι η ψυχολογική δομή του σύγχρονου ανθρώπου όπως την βιτρίνισια όψη της έξω των τειχών μεταπαραδοσιακής μας πόλης. Γραφική σκηνή το ηλιοβασιλέμα της παραδοσιακής πόλης στέκεται μουγκό ασθμαίνοντας το δικό του περιθώριο, μια και οι άνθρωποι το αρνήθηκαν με τα σύγχρονα τέρατα που το κρύβουν. Προς τι αυτό το γραβάτωμα και σιδέρωμα της ζωής μας, προς τι αυτό το παραπανίσιο ρυθμισμένο πλαστικό βλέμμα με τους εκατοντάδες ρόλους του που εξαρτώνται από την κάθε περίπτωση!... Βλέπεις, κάθε ηλικία με το δικό της ρόλο. Κάποιος μας αστόποισε με στωική αξιοπρέπεια και τίθασε υπόγειο πάθος. Που είναι η αί-

σθηση του χωρίς αυτοπεποίθηση πάθος από τη ζωή για τη ζωή, εμπύρετη και λαξευμένη αυθόρμητα!...

Η οξύτητα της ζωής άπλετο φως, ανώτερες φτερούγες που μας ανεβάζουν στο ουράνιο τόξο διάδρομο ουρανού και γης, όχι αιματηρό κόκκινο, φωταψία και χρωματιστή εκλέπτυνση που μου ψυθίρισε κάποια αδράτη φωνή από τον λεπτοφυή προς τον πυρίνο κόσμο διαβαίνουσα.

Ποιος μας έμαθε να κοιτάζουμε αρπακτικά, σχεδόν βίαια και συσσωρευτικά, μια και συλλέγουμε για να χρησιμοποιήσουμε, ενώ τα παιδιά ερωτούν απλώς μόνο για να μάθουν;

Βαίνουμε σε μια νέα εποχή αλλαγής από καρδιακού κέντρου, που βασίζεται στην μεταβολή των στάσεων και αξιών του παρελθόντος. Μετασχηματίζεται η ανθρώπινη οικογένεια ως μοναδικότητα ζωής, υπευθυνότητας του πλησίον που πάει ακαταμήτρητα μακριά της πλησίον πλήξης.

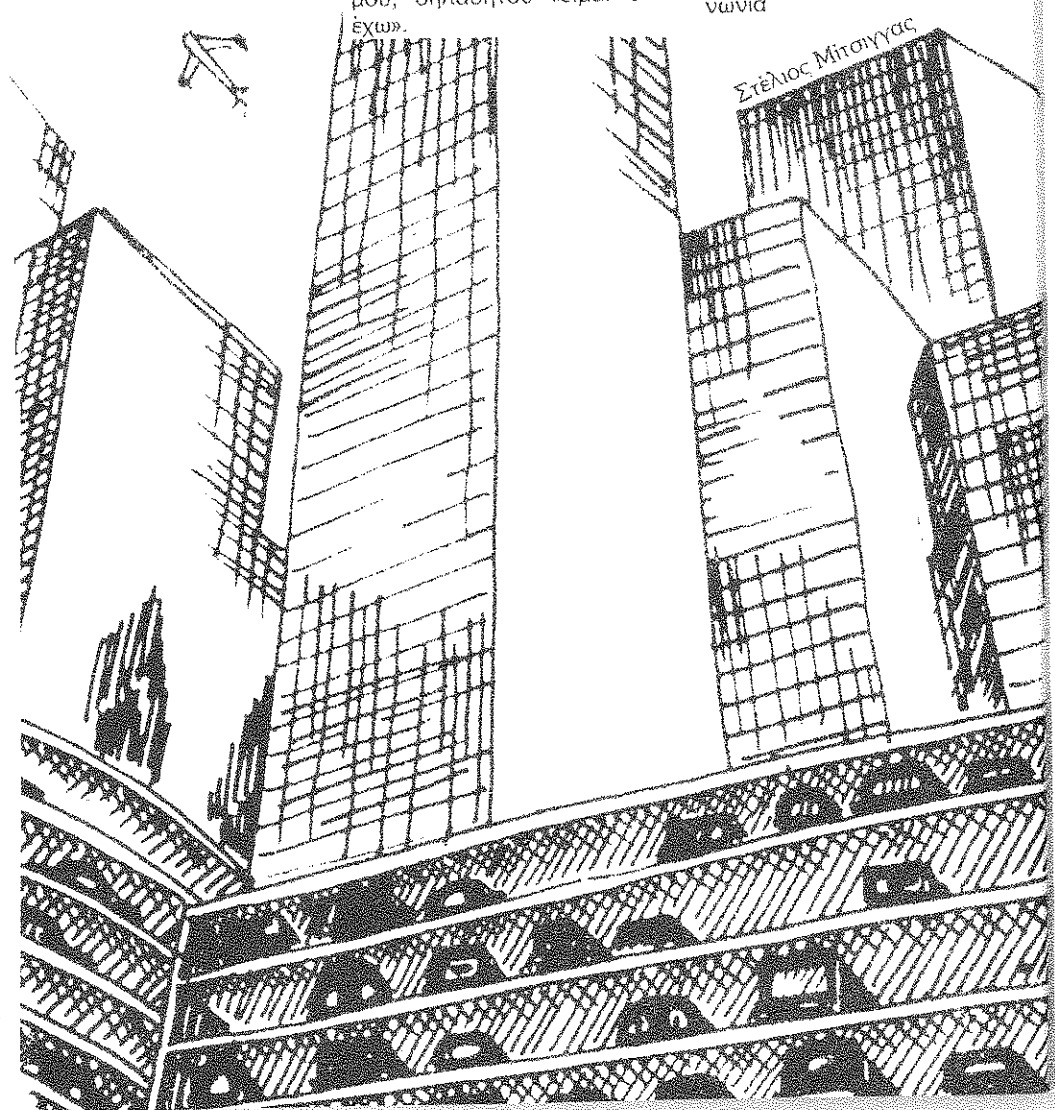
Δυο είναι οι καταστάσεις της συνείδησης, της συνείδησης του «έχειν» και της συνείδησης του «ζειν». Οι άνθρωποι που ανήκουν στην πρώτη επαναπαύονται στην υλική κατοχή και ασφάλεια και ταυτίζουν τους εαυτούς τους με τη μορφική ζωή της κτητικότητας του δικού μου, δηλαδή του «είμαι ότι έχω».

Όμως η ζωή οδεύει στην περισσή ζωή και το άδειασμα με ενάργεια μας καλεί επιταχτικά να κατανοήσουμε την εσωτερική μοναξιά που καμιά ποσότητα και καμιά ποιότητα μεριστική την καταπραύνει.

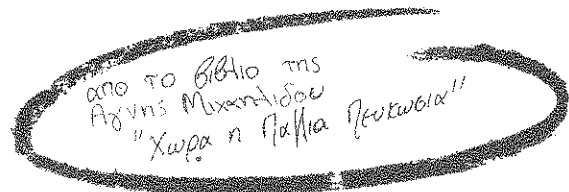
Κανένα ξεχωριστό νησί μέσα στη μια ζωή και μέσα στη συναναστροφή της κενότητας ουσιαστικού μηνύματος.

Το έναυσμα μας καλεί για εσωτερική ανάπτυξη πέρα από τις ανταγωνιστικές και προσωπικές επιδιώξεις σε μια δημιουργική ενότητα, που βιώνει το εγώ μέσα στο εσύ. Η αυτόβουλη προσωπικότητα δια της μνημονικής συσώρευσης του ατομικού υπάρχω και της ανάγκης που έχει για να έχει, να κατέχει και να κυριαρχεί, έδωσε τη θέση της στο συλλογικό υπάρχω που βιώνει την απειροσύνη και θεία αγάπη.

Η ελπίδα πλέον από τα θρησκευτικά, πολιτικά και οργανωμένα συμφέροντα έχει αποβεί στον ίδιο τον άνθρωπο, μια και η κοινωνία έγινε για τον άνθρωπο και όχι ο άνθρωπος για την κοινωνία

ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Οι Άγγλοι δεν παρέλαβαν από τους προκατόχους τους Τούρκους καμιά υγειονομική ή ιατρική υπηρεσία. Υπήρχαν μόνο λίγοι ιδιώτες γιατροί και ο προσωπικός γιατρός του Πασά, που ήταν συνήθως Γάλλος. Κάποτε ερχόταν στην πόλη κανένας Ευρωπαίος γιατρός από τη Λάρνακα. Όσοι είχαν ανάγκη ιατρικής φροντίδας κατάφευγαν συνήθως στα βότανα και στους πρακτικούς. Γι' αυτό οι κομπογιαννίτες και οι πρακτικοί γιατροί είχαν μεγάλη πελατεία και έκαναν χρυσές δουλειές. Τόση ήταν η εκτίμηση του κόσμου στους πρακτικούς, που και αλλοδαποί ακόμα έρχονταν στην πόλη κι εκμεταλλεύονταν την αδυναμία αυτή των ανθρώπων της εποχής. Όπως συνέβη μια φορά, που δυο Άραβες τυχοδιώκτες κατάρθρωσαν με τα γιατροσόφια και τις διαγνώσεις τους να μαζέψουν ένα αρκετά σεβαστό ποσό και θα κέρδιζαν ακόμα περισσότερα, αν δεν τους έδιωχνε στο τέλος η αστυνομία.

Αποτελεσματικό μέσο θεραπείας και ανακουφίσεως σε πολλές περιπτώσεις εθωρείτο η αφαιμάξη με βδέλλες και σχιστές βεντούζες. Οι μπαρμπέρηδες είχαν την αποκλειστική αυτή ιδιότητα και σε πολλά κουρεία υπήρχε η σχετική ανορθόγραφη, συνήθως, ταμπέλα για την ενημέρωση των διερχομένων: «Κουρείον Η Αστραπή». Αφαιρώ οδόντας εν ροπή οφθαλμού, ανωδύως. Πουλούμει ωραία σπορικά ως και πυδιές. Βάλλουμει δε και βδέλλες και σχιστές βεντούζες.

Για δερματικά νοσήματα υπήρχαν διάφορες αλοιφές με βάση το κερί της μέλισσας, το θειάφι και βότανα. Η αλοιφή της Κολιαντρούς ήταν ειδική για έκζεμα και είχε θαυμάσια αποτελέσματα. Η ολοιφή αυτή έγινε δεκτή αργότερα και από τους επιστήμονες γιατρούς, που σε πολλές περιπτώσεις κατέφευγαν στην αλοιφή της Κολιαντρούς, που είχε κληρονομήσει τη μυστική συνταγή από τη μάνα της.

Παρηγοριά και βοήθεια στους αρρώστους ήταν επίσης οι θαυματουργοί Άγιοι, που κανένας είχε και μια ωρισμένη ειδικότητα. Εξάριση ήταν ο Άγιος Παντελεήμονας, που θεράπευε «πάσαν νόσον και πάσαν μαλακίαν». Η μεγάλη εκκλησία του Αγίου στη Μύρτου ήταν γεμάτη κέρνα και ασπένια αφιερώματα. Υπήρχαν, όμως, κι άλλα βοηθητικά για τους αρρώστους, όπως οι εξορκισμοί και τα μάγια. Το 1892 κάποιος Αγγελόπουλος τύπισε «δια τους απανταχού Ορθοδόξους Χριστιανούς» το «Κυπριανάριον», μικρό βιβλιόριο που περιείχε «εξορκισμούς δια πάσαν ασθένειαν, πειρασμούς, δαγκάματα κωφής (φιδιοί), γοητείας παντός όφους, περί ανεμοπυρίματος και ιατρείας τρελλών και περί παντός είδους ασθνεύσεως». Το βιβλίο με τις τόσο χρήσιμες συμβουλές μπορούσε ο καθένας να το προμηθευτεί με έξι γρόσια μόνο.

Σε μια επιδιορθωμένη αίθουσα του παλιού τουρκικού στρατιωτικού νοσοκομείου λειτουργήσε, το 1879, ένα κυβερνητικό εξωτερικό ιατρείο. Αυτό βοήθησε πολύ στην καλύτε-

ρευση της υγείας του λαού. Το 1897 κτίστηκε κοντά στην Πύλη Πάφου κυβερνητικό νοσοκομείο σε ανάμνηση του Ιωβηλαίου της Βικτωρίας. Λίγο αργότερα πρόσθεσαν στο κτίριο ακόμα μια αίθουσα, που χρησιμοποιήθηκε για οφθαλμιατρείο. Ο ίδιος ο Αρμοστής επισκεπτόταν καθημερινά το νοσοκομείο κι επέβλεπε για την κανονική λειτουργία και καθαριότητα του. Κάθε εξεταζόμενος στο νοσοκομείο πλήρωνε ένα γρόσι για την εξέταση και τα φάρμακα. Εξάριση έκαναν για το κινίνο, που χρέωναν ένα γρόσι τους δύο κόκκους.

Τον καιρό της Τουρκοκρατίας οι λεπροί έμεναν σε παραπήγματα μακριά από την πόλη. Όλη την ημέρα τριγύριζαν σαν φαντάσματα έξω από τις πύλες τους τείχους, χωρίς να τους επιτρέπεται η είσοδος στην πόλη.

Σ' ένα τεράστιο κτίμα δυο - τρία μίλια έξω από τα τείχη, παλιά δωρεά του Χατζηγεωργάτη για τους λεπρούς, κτίστηκε κατά το τέλος του 1800 το πρώτο λεπροκομείο. Με τον τρόπο αυτό βρήκαν μια στέγη οι άνθρωποι αυτοί και σταμάτησε η περιπλάνηση τους έξω από τα τείχη. Στην ίδια περίπου περιοχή, πλησιέστερα, όμως, προς την πόλη, κτίστηκε το 1912 το Φρενοκομείο, που παλαιότερα στεγαζόταν σ' ένα συνηθισμένο σπίτι στο κέντρο της πόλης.

Όταν έφθασαν κι άλλοι γιατροί, η υγεία του κόσμου βελτιώθηκε και, αν η αρρώστια δεν ήταν από τις σπάνιες, μπορούσε κανείς να βρη θεραπεία. Όταν όμως έφευγε καμιά επιδημία, τότε οι γιατροί της πόλης δεν δισταζαν να ζητήσουν γνώμη ξένου γιατρού. Όπως συνέβη το 1888 με την επιδημία εγκεφαλονωπιαίας μηνιγγίτιδας, που ο γιατρός Ρώπας ζήτησε τηλεγραφικώς βοήθεια από τον Πρόεδρο του Συμβουλευτικού Συνδικάτου επί της Δημόσιας Υγιεινής της Γαλλίας, «Διερχόμεθα από σφοδρά ημερών δυνατήν επιδημίαν εγκεφαλονωπιαίας μηνιγγίτιδος. Πόλις Λευκωσίας ταπεινώς ικετεύει υμάς δι εμού συν τη συγγνώμη και τας εκ προκαταβολής ευχαριστίας αυτής τηλεγραφικής δυνατήν προφύλαξιν και καλύτεραν θεραπείαν ευδαικνύων λεπτομερείας δι επιστολής». Και την επομένη ελήφθη τηλεγραφικώς ιατρική συμβουλή: «Απομονούν τους πάσχοντας — Απολλυμαίνων τα λευκά φορέματα (ασπρόρουχα) και τα της κλώνης — Λαμβάνειν προσφωλάξεις ομοίας προς τας της οστρακιάς. Έπειτα επιστολή». Όταν ελήφθη η επιστολή, σμέσως δημοσιεύθηκε μαζί με τις ευχαριστίες της πόλης: «Προς τους ευγενείς τούτους Γαλάτας δια την ευγενή προθυμίαν κλπ. ως και δια τον ιατρόν Ρώπαν», που είχε την φαινή ιδέα να ζητήσει τη γνώμη Γάλλου συναδέλφου του.

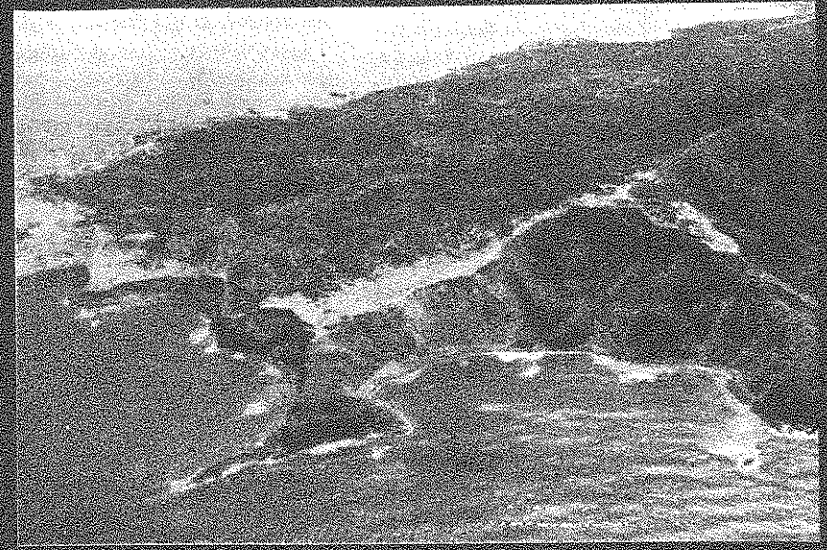
Για τον γιατρό Ρώπα διηγούνται πως έκανε αισθητή την ιατρική του παρουσία κάθε μέρα στον δρόμο της Λευκωσίας καθάλα ο ' ένα γαϊδάρο, ακολουθούμενος από τον φαρμακοπόιο του. Ο τελευταίος αυτός κρατούσε στο χέρι ένα ζύλινο κιβώτιο — το φορητό του φαρμακείο — Και στο άλλο μια μεγάλη φρουντζίνη καμπαρέλα, που την κτυπούσε

- να σταματήσουν τα στρατιωτικά γυμνάσια
- να σταματήσει η μόλυνση των θαλασσών
- να προστατευθούν οι αρχαιότητες
- να προστατευθεί η πανίδα και χλωρίδα της περιοχής

... ΕΚΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΑ ΑΥΤΑ

ΣΩΣΤΕ ΤΟΝ ΑΚΑΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΓΡΙΑ ΤΟΥ ΖΩΗ

Κυκλοφορεί αυτό το καιρό ένα ψήφισμα προς υπογραφή, με πρωτοβουλία του συνδέσμου «Φίλοι της γης». Το ψήφισμα αναφέρει τα εξής, εις γλώσσες τρεις: Ζητούμε από τη Κυβέρνηση να δώσει προσοχή στην άγρια περιοχή του Ακάμα έτσι ώστε να μην γίνει καμιά ανάπτυξη κανενός είδους. Επικεφαλίδα του ψηφίσματος είναι, ΣΩΣΤΕ ΤΟΝ ΑΚΑΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΓΡΙΑ ΖΩΗ. Το ψήφισμα αυτό (αν και είναι ανεπαρκές) θέτει επί τάπητος το ζωτικό ζήτημα της προστασίας, της μόνης σχεδόν παραθαλάσσιας κυπριακής περιοχής, η οποία δεν έχει ανεπίστρεπτα καταστραφεί από τη δράση της τουριστικής βιομηχανίας και άλλων τομέων της παραγωγής. Δημοσιογραφικές πηγές (π.χ. η εφημερίδα Σημερινή τη 4/7/85) αλλά και πολλές φήμες αναφέρουν ότι σχεδιάζεται τουριστική «αξιοποίηση» (SIC) της περιοχής. Τις πληροφορίες υποβαστάζουν και μερικά έργα στη περιοχή. Συγκεκριμένα 1 περίπου μίλι δυτικά των λουτρών της Αφροδίτης, μέσα σε ιδιωτική γη γνωστού μεγαλοεπιχειρηματία, μη απασχολούμενου με τη γεωργία, ανοίχτηκε τα τελευταία χρόνια μια διάτρηση νερού. Επίσης στη περιοχή της Λάρας πλατύνουν ένα χωματόδρομο έτσι που εύκολα κανείς υποψιάζεται μια πιθανή ασφαλτόστρωση του. Ο δρόμος αυτός οδηγεί σε εκκλησιαστική γη.

Όλ' αυτά δείχνουν ότι όσοι ενδιαφέρονται για τη προστασία του περιβάλλοντος και ειδικότερα οι σχετικοί σύνδεσμοι πρέπει να δράσουν τώρα. Το αίτημα της δημιουργίας εθνικού πάρκου στη περιοχή φαίνεται να είναι η αποτελεσματικότερη μέθοδος προστασίας. Εξ' άλλου δεν έχουμε ούτε ένα εθνικό πάρκο στο τόπο, πράγμα απόλυτα αναγκαίο. Κι' αυτό όχι μόνο από τη σκοπιά της συμπεριφοράς που στοχεύει στη διατήρηση έστω και μιας παρθένας περιοχής. Είναι και μια αναγκαία υποδομή για την οικολογική έρευνα στην οποία ελπίζουμε να επιδοθούμε πριν μετατρέψουμε το νησί σε χέρσο ξερόβραχο.

Ας έρθουμε τώρα στο ανεπαρκές του ψηφίσματος αλλά και των λίγων δημοσιευμάτων πάνω στο ζήτημα. Ο Ακάμας δεν είναι μια περιοχή η οποία κινδυνεύει μόνο από μελλοντικές επεμβάσεις. Ο

Ακάμας καταστρέφεται ήδη εδώ και αρκετά χρόνια και η ειλκρινής προστασία του εξυπακούει ότι μια σειρά δραστηριότητες πρέπει να σταματήσουν, οι εξής:

1) Η πιο σημαντική πηγή καταστροφής μέχρι τώρα είναι το πεδίο βολής των κατοχικών στρατευμάτων της Αγγλίας. Η περιοχή βομβαρδίζεται με όλων των ειδών βλήματα πολλές φορές το χρόνο, τόσο η ξηρά όσο και η θάλασσα. Πέρα από τις άμεσες καταστροφές υπάρχουν και βλήματα που δε εκρήγνυνται με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν συνεχώς ζωές. Συγκεκριμένα ο γράφων μαζί με ένα φίλο του βρήκαν ένα τέτοιο βλήμα πέρσι βορειοδυτικά της Δρούσιας σε περιοχή η οποία απέχει πολύ από τη σηματοδοτημένη σαν επικίνδυνη περιοχή. Όταν καταγγείλαμε το γεγονός στην αστυνομία της Πόλης μας ανέφεραν ότι πρόκειται για συχνό φαινόμενο.

2) Οι παραλίες του Ακάμα έχουν ήδη πάθει μεγάλη ζημιά από τα λάδια και πετρέλαια που πετιούνται από τα πλοία στ' ανοιχτά. Ο επισκέπτης μπορεί εύκολα να διαπιστώσει ότι παραλίες «εμπλουτίζονται» σε πίσσα όλο και περισσότερο. Επίσης δεν είναι λίγες οι φορές που θα συναντήσει δεκάδες πλαστικά γεμάτα σκουπίδια να ξεβράζονται στην ακτή.

3) Από αρχαιολογικής σκοπιάς ο Ακάμας παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον. Ο περιπατητής θα συναντήσει δεκάδες συλημένους τάφους, άδειους φυσικά, και αρκετές ερειπωμένες εκκλησιούλες που η προφορική παράδοση τις ανεβάζει σε 100. Αρκετές από αυτές έχουν ιδιαίτερη σημασία για την αρχιτεκτονική τους και για τις τοιχογραφίες τους. Πολλές παραλίες του Ακάμα είναι κατάσπαρτες από αρχαία αγγεία. Μια βραχυώδης περιοχή στα βόρεια παράλια είναι σκαμμένη αμφιθεατρικά και παράξενα βαθειά. Μερικοί μιλούν για αρχαίο λατομείο. Σε μια άλλη παραλία στα δυτικά, στο λεγόμενο Τζιόνι, υπάρχει μια αρχαία κολόνα μέσα στη θάλασσα. Πρόκειται για αρχαίο λιμάνι λένε. Γενικά με μια πρώτη ματιά βλέπει κανείς ότι πρόκειται για ένα τόπο με πλούσια ιστορία η οποία καθόλου δεν έχει γραφτεί. Υπάρχουν όμως αρκετά σημάδια για να στηριχτεί η

ιστορική έρευνα. Όλ' αυτά είναι άγνωστα στο μουσείο. Μετά από πολλή επιμονή του γνωστού λάτρη της περιοχής Π. Χρυσάνθου έγινε μια πρώτη επίσκεψη από κάποιο αρχαιολόγο που έχει καταγράψει ορισμένα πράγματα. Απ' ό,τι όμως γνωρίζουμε δεν έχει γίνει τίποτε περισσότερο.

4) Η αμμοληψία καταστρέφει επίσης το φυσικό οικοτόπο πολλών θαλάσσιων ειδών μεταξύ των οποίων και των χελώνων. Η προστασία των χελώνων είναι ίσως μοναδική περίπτωση συνεπούς οικολογικής συμπεριφοράς από τη πλευρά της κυβέρνησης με σημασία μάλιστα πανμεσογειακή γιατί η πράσινη χελώνα αναπαράγεται μόνο στη Λάρα.

5) Η συμπεριφορά των επισκεπτών της περιοχής. Παρόλο που οι επισκέφτες αυτοί ανήκουν μάλλον στη φυσιολατρική μερίδα, δεν ξέρουν πως να συμπεριφερ-

θούν όταν κάποια υπεύθυνη αρχή δεν τους έχει τοποθετήσει σκουβαλοδοχεία και αποχωρητήρια. Αρκεί παρόλ' αυτά ένα σκαλιστηράκι και η μεταφορά των μη βιοδιαλυτών σκουπιδιών.

Επίσης δε χρειάζεται να κουβαλάμε τα όμορφα λουλούδια σπίτι μας. Ας τα χαρούμε εκεί που είναι, για να τα χαιρόνται και οι απόγονοί μας.

6) Σημαντική καταστροφική δραστηριότητα στη περιοχή αποτελεί επίσης το κυνήγι νόμιμο και λαθραίο. Το δεύτερο που φαίνεται να αργιάζει στη περιοχή είναι πιο καταστροφικό από το πρώτο, που κι' αυτό όμως δε πάει πολύ πίσω.

Υ.Γ. για μια λεπτομέρεια. Το κείμενο προς υπογραφή πέρα από τις συνηθισμένες στήλες (όνομα διευθυνση

κ.λ.π.) συμπεριλάμβανε και μια στήλη για τη χώρα του υπογράφοντα. Δίνεται δηλαδή ξεχωριστή έμφαση στη χώρα προέλευσης. Στην αρχή αυτό με ξένισε διότι πρώτη φορά λάχαινε να δω κάτι τέτοιο. Μετά που σκέφτηκα λίγο θύμωσα. Οι φίλοι της γης κατάλαβαν ότι οι υπογραφές αξιολογούνται πιο ψηλά από τη πλευρά της κυβέρνησης αν μπορούν να επηρεάσουν τη τουριστική βιομηχανία (υπ' αριθμό ένα πηγή καταστροφής του κυπριακού περιβάλλοντος). Όμως είναι λάθος από τη πλευρά ενός συνδέσμου προστασίας του περιβάλλοντος να μη λαμβάνει υπ' όψη ότι και η ανθρώπινη αξιοπρέπεια είναι στοιχείο του περιβάλλοντος που πρέπει να προστατεύεται (όσο τουλάχιστον ο Ακάμας). Η κυβέρνηση μας χαρακτηρίζεται από υποταχτικότητα δε χρειάζεται να μιλάμε τη γλώσσα της.

ένα εκκλησάκι στον αγρόνιο του ακάμα

ΠΕΡΙΠΟΥ...

... ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΜΙΑΣ ΠΑΡΕΙ Η ΜΠΟΡΑ

Δεν είναι φρούτο εφ' όσον. Είναι μέση. Κυπριακή. Κυπριακότατος. Το τραγικό μας δεν αφοράται από τον γιό σου διαδρόμο και το μέρατι της καθαρότητας. Οχι. Μετρίεται από τ' ασημάκια που θα μινούν ανεγγύχτα η αφηρημένα. "Σπατάλη η' αχθούα" λη κι ο Σαββίπυρος. Ψέματα.

Μια γραγορά ματιά: τα περιδοκίγια μας, οι εφημεριδοίγια μας, οι οργάνωσις μας, οι κηκοίγια μας, τα εμφορσίγια μας... Το μένου είναι ατελείωτο, αλλά επιτρέψτε μου χωρίς περιδοκίγια να τρωω στο σπίτι μου. Πόρρι εαχίεσθα θεί παιδί μου. "Προέβρε τη Ψεία σας" κατά τη σφόντη ραδιοφωνική εσορτή. Απογοήζη ζηπί και μαρτίτην ποιήσια από κινέματα, από ιδέα, που κάποιος εδώ κάδοιοι εκεί επιτέων μετά λανός ή μεταμπίτην είντι και κατα στην "καγκάτζα" της μίτης μας εινιδάσης.

Κι έτσι, πρώτο μεταγύττα, αχθούα, και παρασημένιος μεσέδες. Λίγο Αγγλικά Λίγο Τζαζ, γίγο η παρ Ελλιάδα. Και ελαξίθυρε ζηπί ε' αυτά τα απολυθέρηνα σαν κόπτε, κι' άρα ποιήθυρε κανίνα ορόθυρο κοφάτι... τότε, αναδύ ο προ-λογίας και τήθου χαρούμενα κοκορία και κοτούδες, νάσαι στο πιο κοπα γίνεται στο ζερρίνο ΚΟΥ ΚΟΥ ΡΙ ΚΟΥ ΟΥ! Το κοφάτι γραγορά χάνεται. Κατακοροπιάζεται και εξαφανίζεται με συνήθεια Φυθκωτική! Ομμε ο εΐρων αυτό, ε... αυτός κατεχει το ΕΙΡΗΝΑ και περιγέριεται φουθωτός καθαρωτός εις τον αιώνα. (επει αφελ ποιήσε)

Υπερβολή και αρνητική όπτιν στα θίματα που τήθου μας; Αχθίμορο. Οι διαγιάδες μας στην κοφίτην βάρκα εβαζον αχθί κι' οχι ζαχαρή. Τέουσε (και ποιήσε οχους μας) μη δέ θλάφτε. Πίνα φορμίνωα, ποιο ποιήσε κοφάτι, ποιο ποιήσε ποιήθονες, ποιο είντιο έχι παρτι το θεία, τον βίωτο του από τα μαζιά, να το ποιήθευσε ποιω ή βίωτος ακαθαρμώθιες και καθαρογύρηνες (αφού μ' αυτά αρχίσατε) και να το πραιοσηνί ευστηράτικα και με εινέπια "χωρίς φόβο και πόνος", χωρίς προημύτητα και σπορτινιέος; Δει πύρωζη ζηπί αρνητική ετάει, αλλά σαν κοτούδα που εΐται κι' εΐω, ένα ελαξίερα. Σαχίερα το ελαξίερα άθε Λίγο γίγο θα τεαππίαντε τη "καγκάτζα" μας όπτις πρίπη και αν κάποιο έργο μας ψίγει ο αίρας μιας αχθίης, τότε ίκως γυρνώει και ρίβει κανίνα εβασίη και βράζι εΐπτερος και κανά ψαχάρακι.

(Σημείωση: Το "αχθίμορο" δεν υπονοεί κανίνα ευστηράτικα ποιήσε κοφάτι. Όσο για το εΐπτερος του Κόκορα που χρησιμοποίησά, αν μη θορυβώθον οι ψίγει τον οι εινέπιοθιες αλλά τα πανταχού κοκοράκια.)

της στασίας Λευκωσίας

Μα τι γυρεύουμε αυτή την ώρα που ένα φως ηλιοόρατο περιβόητα της παλιάς Λευκωσίας κι οι γοημοί της ανεμίζουν μακριά εκεί που υψώνουν παιδιά τους καρτερούς κι ένα βαθύ όνειρο κρωματίζει τους λόφους

Το γυρεύουμε αντιμετωπίζοντας δειγνό επιπέδου σ' αυτές τις γειτονίες με τα δίπατα σπίτια. Σεις χαρμαίκες τους των αεικής ζαχτιμώθια όνειρα χαράζοντας τεράστια γυμνάσια και γυμνασίου

α, ω, εεα, γ, γη, που ίκως και νάνα μίξουι ληλυθούθι της Αισίας. Οι κίποι της χρυσοαχθίνωθιες μιλούν αχθίη, νυσταγμίνες γυμνάσια νεράν η γυμνασίου τις νύχτες αναδύθουν την πύλην

Τους εΐδα κάποτε να κυλίζουν σε ριζώθια χροίη το Πάτερ ημών κι είναι από που ο Αη Κασσιανός ξεπροβύλαει απ' τους λόφους

Κρατώντας μια τερκόσια οφτάνοια στο χέρι, αυτή την ώρα οι άνθρωποι πάντου εΐπτερος φορώντας μια λήπη λήκη. Πασχίζοντας να παράσουν μια καγκάτζοπικη που χάνεται ει' αυθελωθίερα δειγνό. Πρωτό εΐπτερος αναδύθουν κίτρες κερτίθι με τη γραμμή της σόβας και κίτρες κι ανεμίζουν καίτες αχθίη.

Διωπτήζα ζόρμια σε κυλίζουν εις πέρας των εΐπτερος

τα σκρόθια της ποσειθίας. Τι να τα κάνεις. Μήπως νύθιες ποιω κανίς φέσα στο θωί. Κι αυτός ο άνθρωπος, κρώμα παραμύθι με το μαράζι αχθίητων κίτρες στα κίτρες φουθέρνει τον φέθιο του εαπνός κοιτάζοντας μέσα από το θινό σεντόνι τ' ουρανού την πύλην

Τα ζόρμια τι να τα κάνεις. Κι αν εΐπτερος σε κάποια εΐπτερος τους γραμμή μόνο οι φτέρες των εΐπτερος μπόρα να τη διαβάσουν. Ίκως η' ο σαικίτης σε κνέπτερος το καλύτερική την προκοιά με μια φουθέρνικα στο χέρι, τωγός αΐδός των παιδών της Λευκωσίας

Γιάννη Μαυροκοματάκη

ζωντάνεμα της μνήμης

«ανακουφιστικά έργα»

Θεόδωρος καταλιακός

Από τα γραφόμενα εύκολα ο αναγνώστης μπορεί να εντοπίσει τη περίοδο των διαφόρων περιστατικών που με τη τριμμένη μας μνήμη προσπαθούμε να ανασπώσουμε.

Ήταν η περίοδος, οπωσδήποτε του τέλους της περιόδου 1935-1940. Ήταν η εποχή που το παγκόσμιο ουρανό εκάλυπταν μαύρα σύννεφα.

Όλη η ανθρωπότητα διακατεχόταν από μια χωρίς προηγούμενο αγχώδη νευρική κατάσταση. Ο βροχηθμός του φασιστικού τέρατος σκόρπιζε παντού το τρόμο. Με δέος όλοι μας αναμέναμε την εκκρηγή του Ηφαιστείου, το ξέσπασμα του πολέμου.

Και μια κι η μνήμη πλανιέται σ' εκείνες τις μέρες της ηλεκτρισμένης ατμόσφαιρας, της φτώχειας και της ανεργίας θυμάμαι πως, τ' ανακουφιστικά έργα ξεκίνησαν με σκοπό την απορρόφηση εργατικού δυναμικού και για να ανακουφίσουν κάπως τους άνεργους. Με τον ερχομό του πολέμου και το κίνδυνο που προηνούσαν τα έργα τούτα άρχισαν να συνδιάζονται με τις στρατιωτικές αμυντικές προετοιμασίες. Έτσι άρχισε ένα νέο μεγάλο για την εποχή οδικό έργο. Ο πλαγιόδρομος της Λευκωσίας, που ξεκινούσε έξω από την Αγλαντζιά και κατέληγε, περνώντας από τα προάστια της Έγκωμης, Τράχωνα, Νεάπολης, Μιντζέλι και από εκεί δυτικά του Αγ. Δομετίου στο αεροδρόμιο. Το γραφείο των Δημόσιων Έργων ανέλαβε τη διεκπεραίωση του. Εκλήθησαν διάφορα συνεργεία από διάφορα μέρη του

νησιού, να διακοψούν τις δουλιές και να 'ρθουν στη Λευκωσία. Σε λίγο η περιοχή ανατολικά της Αγλαντζιάς που τότε ήταν έξω από το χωριό γιόμισε από κατασκευαστικές συνεργεία και ζώα. Τα μέσα συγκοινωνίας τότε ήταν αραιά και δύσκολα. Οι επιστάτες συνήθως έμεναν νύχτα-μέρα κοντά στη δουλειά σε κατασκήνωση. Τσαντήρι για τα εργαλεία (αποθήκη). Τόπος για γαϊδουρία πούταν τα μέσα μεταφοράς και άλλα. Σε τούτη τη δουλειά τα κατάφερα. Βρέθηκα μεταξύ των τυχερών γιατί η δουλειά εδώ ήταν γραφική. Έτσι μαζί με δυο άλλους συναδέλφους είχαμε το δικό μας γραφείο, το δικό μας τσαντήρι. Είχα τσαντήρι ζηλευτό! Ομορφα επιπλωμένο με ξύλινο πάγκο, με αναπαικτικές ξύλινες καρέκλες, φρεσκοκοκτυπισμένο και φρεσκοκραντισμένο το χωματένιο πάτωμα. Μια στάμνα του Φοινιού, γιομισμένη με φρέσκο νερό το ψυγείο μας. Κι' όσο για πατήρια! Ήταν αρκετό ένα πήλινο φλυντζάνι, ή ένα έφκαιρο κουτόγαλο κρεμασμένο ανάποδα σε ξύλινη κρεμάστρα δίπλα στη στάμνα, για γενική χρήση. Σε λίγες μέρες όλη η περιοχή άλλαξε όψη. Ο κατασκευαστικός, η δραστηριότητα που εδημιουργήθη, η κίνηση, όλα τούτα έδωσαν στο τόπο μια νέα εικόνα.

Σύντομα το μεγάλο έργο έμπαινε μπροστά. Σημάδεψα τον νέον δρόμον, εκακαφή κι' επιχωμάτωση, κυλινδρισμα κ.λ. κ.λ. Τη σπασμένη πέτρα, που θα χρησιμοποιε για το θεμέλιο και τη κατασκευή του δρόμου, τη

προμήθευαν οι φυλακές. Στο παλιά, οι φυλακισμένοι, αν καλά θυμάμαι ήταν υποχρεωμένοι να σπαίζουν ένα ορισμένο ποσό πέτρας που χρησιμοποιε για τους δρόμους, που επρόκειτο ν' ασφαλτοστρωθούν.

Κοντά μας στο πλαγιόδρομο, οι προμήθειες από τις φυλακές ήταν λίγες. Για τούτο είχαμε εργάτες για να σπάνε τις πέτρες.

Την ευθύνη και τη γενική προσταγή την είχαν οι επιστάτες που και αυτοί με τη σειρά τους προσαγόntonταν από τους επιθεωρητές των Δημόσιων Έργων. Στην εποχή που αναφερόμαστε, κανένας από τους επιστάτες τουλάχιστο υπεύθυνους δεν είχε κατάρτηση τεχνική. Η εμπειρία, η τριβή κι η μετάδοση της τεχνικής από χέρι σε χέρι ήταν τα εφόδια των τότε υπευθύνων.

Με τούτο το τρόπο, με τα προπολεμικά μέσα που διατίθεντο και με τέτοιες συνθήκες άρχισε η κατασκευή. Τελειώνει ο δρόμος, τελειώνουν και τα ανακουφιστικά. Ο πόλεμος άλλαξε τη κατάσταση. Ένας μεγάλος αριθμός από τους νέους μας πήγαν να πολεμήσουν. Στη Κύπρο με πολλή ένταση άρχισαν τ' αμυντικά έργα. Υπό την αιγίδα των βρετανικών στρατιωτικών αρχών. Βιάζονταν γιατί η απειλή μιας εισβολής από τους Γερμανούς όσο πήγαινε, πλησίαζε.

Τούτη τη φορά φανήκαμε πολύ τεχνοί. Δε τα κατάφερα όμως ν' αποφύγουμε μια άλλη εισβολή σαράντα τόσα χρόνια πιο ύστερα.

Τρίτη 5 Νοεμβρίου, 7.30 μ.μ.

Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Μανώλης Γλέζος, Βουλευτής: «Αυτοδιοίκηση-Αυτοδιαχείριση, Λαϊκή συμμετοχή»

Πέμπτη 7 Νοεμβρίου-Τετάρτη 20 Νοεμβρίου

«Έκθεση Γιουγκοσλάβικου σχεδίου και μικρής γλυπτικής»

Η έκθεση οργανώνεται από τη Μορφωτική Υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας, στα πλαίσια του προγράμματος πολιτιστικής συνεργασίας Κύπρου-Γιουγκοσλαβίας.

Παρασκευή 8 Νοεμβρίου, 7.15 μ.μ.

Ανοικτή συζήτηση με θέμα: «Η επέμβαση του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως στο χώρο του Ταχτακαλά»

Εισηγητής: Ζήνων Σιερεπεκλής, Αρχιτέκτονας
Η συζήτηση αυτή οργανώνεται από το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Κύπρου.

Δευτέρα 11 Νοεμβρίου, 8.00 μ.μ.

Αφιέρωμα στο Ευρωπαϊκό Έτος Μουσικής (Β' Μέρος)

«Βραδιά Ισπανικής Μουσικής»

Η βραδιά αυτή οργανώνεται από το Δήμο Λευκωσίας σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ωδείο Λευκωσίας.

Είσοδος προς £1.— και £0.50 σεντ από το Ωδείο και την Πύλη Αμμοχώστου.

Τετάρτη 13 Νοεμβρίου, 7.30 μ.μ.

«Αφιέρωμα στον Αχιλλέα Λυμπουρίδη»

Το αφιέρωμα αυτό οργανώνει ο Δήμος Λευκωσίας και το Σωματείο Κυπρίων Συντακτών, μέσα στα πλαίσια των εκδηλώσεων του Δήμου για το Ευρωπαϊκό Έτος Μουσικής.

Πέμπτη 14 Νοεμβρίου, 7.30 μ.μ.

Δρ Κώστας Π. Κύρρης: «Αραβες και Κύπρος, μέσα του 7ου μέχρι μέσα του 10ου αιώνα μ.Χ.»

Η διάλεξη αυτή οργανώνεται από το Σύνδεσμο Κυπρίων Αρχαιολόγων.

Παρασκευή 15 Νοεμβρίου, 7.30 μ.μ.

Αφιέρωμα στο Ευρωπαϊκό Έτος Μουσικής (Β' Μέρος)

Διάλεξη από το Χρίστο Χατζηχαράλαμπος με θέμα: «Ηλεκτρονική Μουσική»

Η διάλεξη αυτή οργανώνεται από το Δήμο Λευκωσίας σε συνεργασία με το Ελληνικό Ωδείο Λευκωσίας.

Είσοδος Ελεύθερη.

Τρίτη 19 Νοεμβρίου, 7.30 μ.μ.

Ελεύθερο Ανοικτό Πανεπιστήμιο Γιάννης Σμπόκος, Αρχιτέκτονας-Πολεοδόμος: «Σεισμοί και κοινωνική αντισεισμική άμυνα»

Τετάρτη 20 Νοεμβρίου, 7.30 μ.μ.

«Αφιέρωμα στο Γεώργιο Μαρκίδη»

Το αφιέρωμα οργανώνει ο Δήμος Λευκωσίας σε συνεργασία με την Εθνική Εταιρεία Ελλήνων Λογοτεχνών Κύπρου.

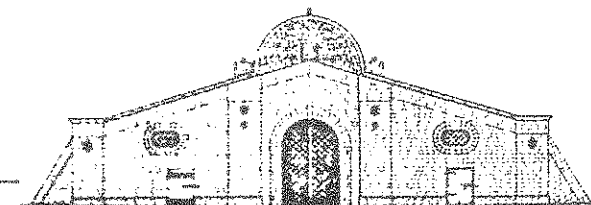
Παρασκευή 22 Νοεμβρίου, 8.00 μ.μ.

Αφιέρωμα στο Ευρωπαϊκό Έτος Μουσικής (Β' Μέρος)

Ρεσιτάλ πιάνου με έργα για δυο πιάνα από τη Χριστίνα Λοιζίδου και την Ανθή Αναστασιάδου.

Το ρεσιτάλ οργανώνεται από το Δήμο Λευκωσίας σε συνεργασία με το ελληνικό Ωδείο Λευκωσίας

Είσοδος προς £1.00 και £0.50 σεντ από το Ωδείο και την Πύλη Αμμοχώστου.

Η κινηματογραφική λείψη λευκωσίας μπαίνει κάπως αργοπορημένα στη χειμερινή περίοδο μ' ένα αρκετά ενδιαφέρον Νιόμβρη. Οι προβολές της θα γίνονται όπως πάντα στην αίθουσα προβολών του γραφείου δημοσίων πληροφοριών κάθε δευτέρα, τρίτη και τετάρτη στις 8 η ώρα το βράδυ μ' ένα και μοναδικό έργο κάθε εβδομάδα. Το πρόγραμμα προβολών του Νιόμβρη είναι το ακόλουθο.

• 4-5-6 του μηνός: Θα δούμε την υπερταϊνία του Βέρνερ Χέρτζοκ «Φισκαράλντο». Ένα υπέροχο ζευγάρι ηθοποιών ο Κλάους Κίνκι και η Κλαούντια Καρτινάλε, ο ένας στο ρόλο του μεγαλομανούς ανιδιοτελούς με την εμπορική έννοια τυχοδιώκτη στο κυνήγι της υλοποίησης του δικού του τρελλού ονείρου, της προσωπικής καταξίωσης μέσα απ' αυτό και της υπέρβασης των ορίων που θα προσδιόριζαν τη λογικότητα, η άλλη μπαμπαμένη στα χρόνια πια πόρνη, να γυρεύει το νόημα της ζωής οπουδήποτε, εκτός από τα «κατά συνέπεια» του περιβάλλοντος όρια. Θα κερδίσει μια όπερα παιγμένη γι' αυτήν από ένα ποταμόπλοιο ανάμεσα νερού, ζούγκλας κ' ουρανού, προσφερόμενη από το μικρό θεό Φισκαράλντο που δηλώνει:

«Εγώ είμαι η υπερδύναμη, εγώ είμαι η τελευταία μάχη, εγώ είμαι το θέαμα στη ζούγκλα».

Ανάμεσα και μέσα στους ήρωες μας το εξωπραγματικό, ζεστό, υγρό και φοβερό τοπίο της περουβιανής ζούγκλας όπου οι υδρατμοί σμίγουν με μια μεγαλειώδη, κλασική, ηρωική μουσική επένδυση.

• Στις 11-12-13 μπορείτε να δείτε ή να ξαναδείτε τη ταινία του Σιοπαχά «Η κάθοδος των εννιά»: όταν πια ο στόχος του αγώνα έχει χαθεί και νίκη δεν υπάρχει πολεμιάς θέλεις δε θέλεις, απλά και μόνο γιατί κάποτε είχα αρχίσει να το κάνεις, οι εννιά τρέχουν μπρος από το σχέδιο Μόρσιαλ και τα στρατιωτάκια του που θα κρατήσουν τόσα χρόνια την Ελλάδα στο σκοτάδι. Αναπόφευχτο τέλος ο θάνατος, εκτός από μια σταλιά ελπίδας, ένα νεαρό, μαγιά για τους αγώνες του μέλλοντος.

• Στις 18-19-20 του μηνός δε ξέρουμε ακόμα τι θα δούμε. Ο λόγος είναι ότι περιμένουμε απάντηση σε μια πρό-

σκληση. Αν γίνει δεκτή θα είναι και μια ευχάριστη έκπληξη...

• Στις 25 του μηνός και για όλη τη βδομάδα προγραμματίζεται μια σειρά από ταινίες του Ρόμπερτ Βαν Ακκερμαν σε συνεργασία με το ινστιτούτο Γκαίτε (μια ταινία κάθε βράδυ). Ο Ακκερμαν είναι ο σκηνοθέτης της ταινίας «η γυναίκα καίγεται» που είδαμε πέρσι. Χωρίς αμφιβολία πρόκειται για ταινίες αιχμηρού κοινωνικού προβληματισμού

και ψηλής κινηματογραφικής τέχνης.

1. Τη δεύτερα 25 του μηνός θα δούμε τη ταινία «Harlis» (1973), με τους Mascha Rabben και Gabi Larizan. Πανέμορφη ταινία στήνει το θεατή στο τοίχο και τον συνταράσσει αμφισβητώντας προκλητικά τις καθιερωμένες απόψεις πάνω στο θέμα του έρωτα. Από τη μια η καθιερωμένη, ερωτική περίπτωση σχέση, αφεδιάλυτα συνειδημένη με την εμπορευματική υφή της κοινωνίας και στεφανωμένη με το θεσμό του γάμου γεμάτη μιζέρια και υπολογισμό, από την άλλη, τάση απελευθέρωσης του έρωτα, χωρίς ίσως περισσότερη ευτυχία αλλά σε πιο πολλή σχέση με τις βαθιές συναισθηματικές ανάγκες των ατόμων.

2. 26/11: Η τελευταία

κραυγή (1975) Με τους Delphine Seyring, Barry Foster. Μαύρη κωμωδία με ήρωα ένα εργοστασιάρχη.

3. 27/11: Η αγνότητα της καρδιάς (1980): Με τους Elisabeth Tsissenar και Matthias Habich. Η ταινία ασχολείται με τη σχέση ενός ζευγαριού που προσπαθεί να δημιουργήσει μια πιο απελευθερωμένη σχέση.

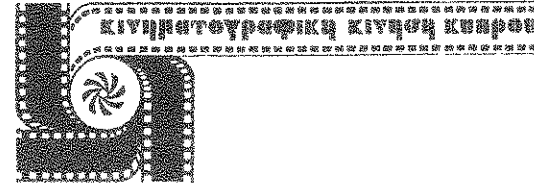
4. 28/11 Το άλλο χαμόγελο 1978: Με τις Κάτια Ρυρε και Elisabeth Trissenar. Μια γυναίκα προβληματίζεται πάνω στο ρόλο της σαν γυναίκας του άντρα της.

5. 29/11: Belcanto 1977: Με τους Nikolaus Deutsch, και Rommy Huag, Μια πρωτότυπη και παράξενη μετάφραση του έργου του Heinrich Man "Empfangbei der Welt" στον κινηματογράφο.

▲ κάθοδος των εννιά

Φιζκαράλντο

31 Οκτώβρη - 1 Νιόμβρη

«ΑΛΛΟΖΑΝΦΑΝ» των Πάολο και Βιτόριο Ταβιάνι. Ιταλία, 1974. Με τους ΜΑΡΣΕΛΛΟ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙ, ΛΕΑ ΜΑΣΣΑΡΙ, ΜΙΜΣΥ ΦΑΡΜΕΡ, ΛΑΟΥΡΑ ΜΠΕΤΙ.

Η δράση της ταινίας τοποθετείται στα 1816 στην Ιταλία. Μια ομάδα επαναστατών (οι Σουμπλιμ) συνεχίζουν στην Ιταλία τον αγώνα που άρχισε είκοσι χρόνια νωρίτερα ο Μπαμπεφ στη Γαλλία. Το μικρό τέλος τους είναι προδιαγραμμένο από τις ριζικά αλλαγμένες συνθήκες και είναι υποχρεωμένοι είτε να συνθηκολογήσουν και να συμβιβαστούν είτε να συνεχίσουν μέχρι το τέλος ένα απεικωμένο αγώνα που αν δεν οδηγήσει στη νίκη, όπως ελπίζουν πάντα, θα διαφυλάξει το μεγάλο όραμα και θα δικαιώσει τους προηγούμενους αγώνες μιας ζωής.

8

7-8 Νιόμβρη

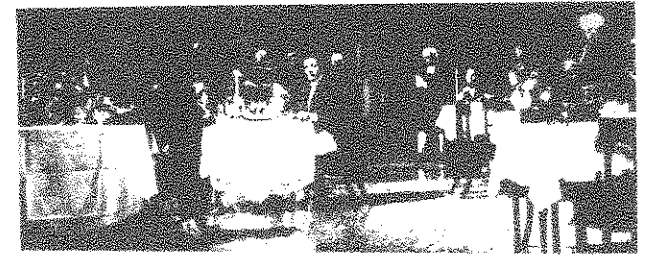
«Η αρραβωνιασμένη» (DIE VERLOBTE) των GUNTER RUCKER και GUNTER REISCH. Α. Δ. Γερμανίας, 1980. Με τους JUTTA WACHOWIAK, REGIMANTAS ADOMAITIS, INGE KELLER.

Η ιστορία μιας φυλοκισμένης, της Έλλας Λίντσου, που αναγκασμένη να ζει κάτω από τις ταπεινωτικές συνθήκες της φυλακής, και να εργάζεται στα πλυντήρια των φυλακών μαζί με γυναίκες καταδικασμένες σε ισόβια δεσμά για φόνο, ψάχνει να βρει τη δύναμη που θα την κάνει να επιβιώσει σαν άνθρωπος. Αυτή τη δύναμη την αντλεί από την αγάπη της για τον Χέρμαν Ρέιμπερς που παρ' όλο που ζει ελεύθερος κάνει αίτηση για να παντρευτεί την Έλλα. Η αίτηση απορρίπτεται αλλά η Έλλα αναγνωρίζεται σαν αρραβωνιαστική του. Ετσι η Έλλα κερδίζει το γόητρο και την αξιοπρέπεια της σαν άνθρωπου και η ασυνήθιστη αυτή αγάπη συνεχίζει να μεγαλώνει κάτω από τις πιο αντίξοες και τραγικές συνθήκες.

14-15 Νιόμβρη

«Το αίμα του αγωνιστή» (THE BLOOD OF HYSSAIN) του ΤΖΑΜΙΑ ΝΤΕΛΑΒΙ. Πακιστάν 1980. Με τους ΣΑΛΜΑΑΝ ΠΗΡΖΑΝΤ, ΚΙΟΥΚΑ ΜΑΡΚΑΝ.

Η σύζευξη ενός παλιού μύθου με τη σύγχρονη κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα με ζήμια αναφορά στην Ισλαμική Επανάσταση του Ιράν είναι η ιστορία της λαϊκής αυτής ταινίας από το Πακιστάν. Ο μύθος του αγώνα του Μωάμεθ Χουσέιν, που δολοφονήθηκε το 800 μ.Χ. από τον Ιμάμη Γαζνί, και που ήταν η πρώτη εξέγερση εναντίον των φεουδαρχών για την επιβολή του ορθόδοξου Μωαμεθανισμού, μεταφέρεται σε μια σύγχρονη υποανάπτυκτη μουσουλμανική χώρα, όπου ένας σύγχρονος Χουσέιν ξεσηκώνει τους χωριάτες ενάντια στους «μοντέρνους» και «ευρωπαϊζόντες» φεουδάρχες.

21-22 Νιόμβρη

«Οι σταυρωμένοι εραστές» (THE CRUSIFIED LOVERS) του ΚΕΝΖΙ ΜΙΖΟΚΟΥΤΣΙ. Ιαπωνία, 1954. Με τους ΧΑΖΕΚΑΟΥΑ ΚΑΖΟΥΟ, ΚΑΓΚΑΟΥΑ ΚΙΣΤΟ, ΣΙΝΤΟ ΕΪ ΤΑΡΟ, ΟΣΑΟΥΚ ΣΑΚΑΕ.

Η ταινία αναφέρεται σε δυο παθιασμένους εραστές στην Ιαπωνία του 17ου αιώνα. Η τρομοκρατία, οι συνέπειες του νόμου καθώς και οι προκαταλήψεις της κοινωνίας τους απαγορεύουν την προς τα έξω έκφραση τους. Στο τέλος όταν οι σχέσεις τους γίνονται «κοινό μυστικό» αισθάνονται απελευθερωμένοι και δέχονται τη τιμωρία που τους επιβάλλει η κοινωνία με την ευτυχία ζωγραφισμένη στα πρόσωπα τους. Οι ταξικές συγκρούσεις και οι έννοιες χρέμα - τάξη - εξουσία αποτελούν τον άξονα του φιλμ.

11

28-29 Νιόμβρη

«Οι μέρες του νερού» (LOS DIAS DEL AGUA) του ΜΑΝΟΥΕΛ ΟΚΤΑΒΙΟ ΓΟΜΕΖ ΚΟΥΒΑ. 1971. Με τους ΙΔΑΛΙΑ ΑΝΡΕΥΣ, ΡΑΥΛ ΠΟΜΑΡΕΣ, ΑΔΟΛΦΟ ΛΛΑΟΥΡΑΔΟ, ΜΑΡΙΟ ΒΑΛΜΑΣΕΔΑ, ΟΜΑΡ ΒΑΛΤΕΣ.

Η πολυβραβευμένη αυτή ταινία πραγματεύεται την ιστορία της Αντόνια Ισκέριτο, μιας γυναίκας γνωστής σαν «αγία» που το 1936 είχε τη δύναμη να θεραπεύει αρρώδους με το νερό. Ελπίζοντας να θεραπευτούν, πολλοί άνθρωποι κατακλύζουν το σπίτι της που μετατρέπεται σε ιερό χώρο. Πράγμα που δεν βλέπουν με καλό μάτι οι «δυνατοί» της περιοχής, ακόμα κι ο κυβερνήτης της επαρχίας που εκλέγεται χρησιμοποιώντας τη δημοτικότητα της. Στο στρατό που στέλλεται ενάντια της, η Αντόνια αμύνεται με το θαυματουργό νερό της και τους οπαδούς της που αντιδρούν με βία ενάντια στη βία.

δέγτερι χρονιά "Εναλλαξ"
νέα βαιζον
νέα περιόδος
Στ' αχνάρια της ίδιας φιλοσοφίας
με νέες ιδέες
νέες προτάσεις
ανανεωμένοι
δυναμωμένοι
απ' των αγάπης
και των ανταπόκρισι
που είχε η ιδέα
των Καφεδέατρων.

ΚΟΙΝΩΝΕΙΟ
ΕΝΑΛΛΑΞ

Λεωφ. Αθηνών 16 + 17 Τηλ. 30121 Λιευκωσία